

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

Proglašavam Zakon o zračnom prometu, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 25. rujna 1998.

Broj: 081-98-1772/1

Zagreb, 1. listopada 1998.

Predsjednik Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O ZRAČNOM PROMETU

DIO PRVI

TEMELJNE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje zračni promet u zračnom prostoru Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: hrvatski zračni prostor), uvjeti za sigurno odvijanje zračnoga prometa, usluge u zračnoj plovidbi, istraživanje ugrožavanja sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova, potraga i spašavanje zrakoplova, zaštita zračnog prometa, zaštita od buke zrakoplova, inspekcija sigurnosti zračnog prometa i prekršaji u zračnom prometu.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, njegove se odredbe primjenjuju na sve zrakoplove koji koriste hrvatski zračni prostor, odnosno na inozemne zrakoplove u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na vojne aerodrome i hrvatske vojne zrakoplove ako je to izričito propisano ovim Zakonom.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) *aerodrom*: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova,

2) *avion*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,

3) *balon*: zrakoplov lakši od zraka, bez motora,

4) *domaći zračni promet*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru Republike Hrvatske,

5) *helidrom*: aerodrom ili određeno područje na objektu namijenjeno u potpunosti ili djelomično za dolaske, odlaske i kretanje helikoptera,

6) *homologacija*: postupak kojim se utvrđuje da li tip zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja odgovara propisima za gradnju zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja, te da ne pokazuje obilježja ili osobine koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti njegovu sigurnu uporabu,

7) *Hrvatska kontrola zračne plovidbe*: društvo s ograničenom odgovornošću, osnovano posebnim zakonom, za obavljanje poslova kontrole zračne plovidbe u Republici Hrvatskoj,

8) *izvanredni događaj*: svaki događaj zbog kojega je moglo doći do ugrožavanja sigurnosti zračnog prometa, a posljedica nije bilo,

9) *javni zračni promet*: linijski i povremeni prijevoz osoba ili stvari,

10) *jedrilica*: zrakoplov teži od zraka, bez motora, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,

11) *kabinska posada*: članovi posade zrakoplova (ali nisu članovi letačke posade) koji obavljaju poslove što im ih, u interesu sigurnosti ukrcanih putnika, odredi operator ili zapovjednik zrakoplova,

12) *kabotaža*: pravo da inozemni zračni prijevoznik države stranke Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, obavlja prijevoz putnika, pošte i tereta u javnom zračnom prometu između odredišta unutar teritorija Republike Hrvatske,

13) *kontrola zračnog prometa*: sprečavanje sudara zrakoplova u zraku i na manevarskim površinama aerodroma, između zrakoplova i vozila, te između zrakoplova i ostalih prepreka na manevarskim površinama aerodroma, u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa,

14) *kontrolirani aerodrom*: aerodrom na kojem se obavlja kontrola zračnog prometa za aerodromski promet,

15) *letačka posada*: članovi posade zrakoplova koji posjeduju odgovarajuću dozvolu za upravljanje zrakoplovom ili obavljanje drugih poslova u svezi s upravljanjem zrakoplova tijekom vremena letenja,

16) *letjelište*: aerodrom koji se u načelu upotrebljava za letenje jedrilica i motornih jedrilica koje ne uzlijeću samostalno, a čija se uporaba može proširiti i za letenje drugih vrsta zrakoplova koji se upotrebljavaju u posebnom zračnom prometu,

17) *linija*: niz letova između dvaju ili više mjesta koji se obavljaju prema redu letenja,

18) *linijski zračni promet*: redovni komercijalni prijevoz osoba i/ili stvari, koji je dostupan svima pod jednakim uvjetima, a obavlja se na unaprijed utvrđenim linijama, prema unaprijed utvrđenom redu letenja i po objavljenim cijenama i općim uvjetima prijevoza,

19) *manevarska površina*: dio aerodroma na zemlji ili vodi (osim stajanke), određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova,

20) *međunarodni aerodrom*: aerodrom utvrđen kao ulazni ili izlazni aerodrom u međunarodnom zračnom prometu na kojem se provode postupci carine, granične kontrole i sl.,

21) *međunarodna norma*: svaka specifikacija za fizičke osobine, konfiguraciju, materijal, sposobnost ili osobine, osoblje ili postupak, čija je istolika primjena prihvaćena kao neophodna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države stranke moraju udovoljiti, sukladno odredbama Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,

22) *međunarodni zračni promet*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru iznad teritorija dviju ili više država,

- 23) *nesreća zrakoplova*: događaj u svezi s operacijom zrakoplova, koji nastane od trenutka kad se jedna ili više osoba ukrca u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba iz zrakoplova, a posljedice su - smrt ili teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba u zrakoplovu ili izvan njega, uništenje zrakoplova, nestanak zrakoplova ili nedostupnost zrakoplovu kao posljedica nesreće, oštećenje osnovne strukture zrakoplova ili veće oštećenje imovine treće osobe,
- 24) *nezgoda zrakoplova*: događaj u svezi s operacijom zrakoplova koji nastane od trenutka kad se jedna ili više osoba ukrca u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba iz zrakoplova, a posljedice su - oštećenje dijelova zrakoplova ili motora, lakša tjelesna ozljeda osoba u zrakoplovu ili izvan njega ili manje oštećenje imovine treće osobe,
- 25) *objavljivanje na način uobičajen u zračnom prometu*: objavljivanje u "Zborniku zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP)" ili žurnim informacijama (NOTAM), ili okružnicom zrakoplovnih informacija (AIC), ili drugim posebnim publikacijama,
- 26) *opasno područje*: dio zračnog prostora utvrđenih dimenzija u kojem se odvijaju djelatnosti ili postoje okolnosti opasne za odvijanje zračnog prometa,
- 27) *opasno približavanje zrakoplova*: situacija u kojoj su, prema mišljenju zapovjednika zrakoplova ili kontrolora zračnog prometa, udaljenosti između zrakoplova, kao i njihove međusobne pozicije i brzine bile takve da je bila ugrožena sigurnost tih zrakoplova,
- 28) *operativna površina*: dio aerodroma na zemlji ili vodi, određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova, koji se sastoji od manevarske površine i stajanke,
- 29) *operator aerodroma*: fizička ili pravna osoba koja je vlasnik ili korisnik aerodroma,
- 30) *operator zrakoplova*: fizička ili pravna osoba koja je vlasnik ili korisnik zrakoplova,
- 31) *Organizacija međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (ICAO)*: specijalizirana ustanova Ujedinjenih naroda, osnovana Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. godine u Chicagu, u svrhu razvijanja načela, tehnologije, te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa,
- 32) *plan leta*: skup informacija o namjeravanom letu, ili dijelu leta zrakoplova, koje se podnose, u načelu, u pisanom obliku, nadležnoj kontroli zračnog prometa,
- 33) *plovidbenost zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja*: sposobnost za sigurnu zračnu plovidbu,
- 34) *područja s ograničenjem letenja*: opasna, uvjetno zabranjena ili druga područja, osim zabranjenih područja, koja su utvrđena u svrhu sigurnog odvijanja zračnog prometa,
- 35) *područje letnih informacija*: zračni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge letnih informacija i obavlja uzbunjivanje,
- 36) *posada (letačka i kabinska) zrakoplova*: osobe koje je operator zrakoplova odredio za obavljanje određenih poslova u zrakoplovu tijekom vremena letenja,
- 37) *poseban zračni promet*: (sav) zračni promet koji nije javni zračni promet,
- 38) *povremeni zračni promet*: komercijalni prijevoz osoba i/ili stvari koji nije linijski, a koji se obavlja uz posebno ugovorene uvjete - čarter prijevoz (pojedinačni ili serijski), taksiprijevoz, panoramski letovi i sl.,
- 39) *preporučena praksa*: svaka specifikacija za fizičke osobine, konfiguraciju, materijal, sposobnost ili osobine, osoblje ili postupak čija je jednoobrazna primjena prihvaćena kao poželjna zbog sigurnog, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa i kojoj države članice trebaju nastojati udovoljiti, sukladno odredbama Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,

- 40) *prijevoz za vlastite potrebe*: nekomercijalni prijevoz osoba i/ili stvari,
- 41) *privremeno izdvojeno područje*: područje privremeno rezervirano, poradi sigurnosti zračnoga prometa, isključivo za vojne letove,
- 42) *radovi iz zraka*: komercijalna uporaba zrakoplova u svrhe koje nisu komercijalni prijevoz osoba ili stvari (radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj obrani, potrazi i spašavanju, promidžbi, nadzoru i patroliranju, izobrazbi letačkog osoblja, provjeri radionavigacijskih uređaja, snimanju iz zraka i sl.),
- 43) *red letenja*: utvrđeno vrijeme uzlijetanja i slijetanja zrakoplova u linijskom zračnom prometu,
- 44) *rotokopter*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji se održava u letu reakcijom zraka na jednom ili više rotora,
- 45) *sigurnost*: poduzimanje preventivnih mjera, radnji i postupaka u svrhu sprečavanja nesreća zrakoplova ili umanjenja njihovih posljedica,
- 46) *stajanka*: određeno područje na aerodromu namijenjeno za smještaj zrakoplova poradi ukrcaja i iskrcaja putnika, ukrcaja i iskrcaja tereta ili pošte, te za parkiranje i održavanje zrakoplova,
- 47) *staza za vožnju*: određena površina na aerodromu namijenjena za vožnju zrakoplova,
- 48) *uvjetno zabranjeno područje*: dio zračnoga prostora Republike Hrvatske, utvrđenih dimenzija, iznad određenog područja u kojem se zračni promet, u određeno vrijeme i uz utvrđene uvjete, ne može obavljati,
- 49) *uzletno-sletna staza*: utvrđena pravokutna površina na zemlji, vodi ili objektu, namijenjena za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova,
- 50) *vrijeme leta*: ukupno vrijeme od trenutka kad zrakoplov započne vožnju poradi uzlijetanja, do trenutka potpunog zaustavljanja zrakoplova nakon slijetanja,
- 51) *zabranjeno područje*: dio zračnoga prostora Republike Hrvatske utvrđenih dimenzija u kojem je zabranjeno odvijanje zračnog prometa,
- 52) *zapovjednik zrakoplova*: osoba s pravom konačne odluke, odgovorna za upravljanje i posluživanje zrakoplova tijekom vremena leta i na tlu,
- 53) *zaštitni pregled*: skup mjera i postupaka kojima se sprečava unošenje oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih predmeta i tvari u štice područje, a kojima bi se mogla izvršiti djela nezakonitog ometanja zračnog prometa, te neovlašteni pristup osoba i vozila u štice područje,
- 54) *zmaj*: zrakoplov teži od zraka, bez motora i sustava za upravljanje, privezan ili vučen sa zemljine površine,
- 55) *zračni brod*: zrakoplov lakši od zraka pokretan motorom,
- 56) *zračna luka*: aerodrom s najmanje jednim utvrđenim normiranim postupkom preciznoga instrumentalnog prilaženja, na kojem postoje postrojenja za smještaj, održavanje, popravak, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari,
- 57) *zračna plovidba*: letenje zrakoplova i kretanje zrakoplova po operativnim površinama aerodroma,
- 58) *zračni prijevoz*: prijevoz osoba ili stvari zrakoplovom iz jednog mjesta u drugo,

- 59) *zračni prijevoz za vlastite potrebe*: nekomercijalni prijevoz osoba ili stvari,
- 60) *zračni prijevoznik*: operator zrakoplova koji komercijalno prevozi osobe i/ili stvari zrakoplovima,
- 61) *zračni promet*: proces premještanja, odnosno prijevoza osoba i/ili stvari zračnom plovidbom, kao i bilo koja druga uporaba ili djelovanje u zračnom prostoru,
- 62) *zračno pristanište*: aerodrom za avione ili helikoptere (helidrom), u načelu namijenjen za uzlijetanje i slijetanje u vizualnim meteorološkim uvjetima,
- 63) *zrakoplov*: svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka, osim reakcije zraka u odnosu na zemljinu površinu,
- 64) *zrakoplovna prepreka*: stalni ili pokretni objekt ili njegov dio, smješten na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po tlu ili objekt koji zadire u površine namijenjene za zaštitu zrakoplova u letu,
- 65) *zrakoplovni model*: zrakoplov bez posade, teži od zraka, sposoban za letenje, poglavito razvijen i upotrebljavan u sportske svrhe,
- 66) *zrakoplovni uređaji*: svi dijelovi, oprema i pribor zrakoplova za koje je propisana homologacija, te ostali uređaji koji nisu nužno sastavni dijelovi, oprema ili pribor zrakoplova, a podliježu homologaciji,
- 67) *zrakoplovno-sportska letjelica*: zrakoplov s posadom, teži od zraka, sa ili bez motora (padobran, mikrolaki avion, parajedrilica, ovjesna jedrilica i sl.).

Zračni prostor

Članak 3.

- (1) Hrvatski zračni prostor je prostor iznad kopna i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.
- (2) Uporaba hrvatskoga zračnog prostora slobodna je za sve zrakoplove u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Područje letnih informacija

Članak 4.

- (1) Poradi pružanja usluga letnih informacija i obavljanja uzbunjivanja, ministar nadležan za poslove zračnog prometa (u daljnjem tekstu: ministar), utvrđuje područje letnih informacija.
- (2) Područje letnih informacija prostire se i izvan hrvatskoga zračnog prostora, do granica utvrđenih međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (3) Ustroj i strukturu područja letnih informacija Republike Hrvatske, na prijedlog Hrvatske kontrole zračne plovidbe, utvrđuje ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

Usluge u zračnoj plovidbi

Članak 5.

- (1) Usluge u zračnoj plovidbi u hrvatskom zračnom prostoru obavljaju se prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obavljaju se i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica, pod uvjetima i na način utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Civilni i vojni zračni promet

Članak 6.

(1) Civilni zračni promet je u smislu ovoga Zakona sav zračni promet osim vojnoga zračnog prometa.

(2) Vojni zračni promet je zračni promet u kojem sudjeluju hrvatski i inozemni vojni zrakoplovi, a koji isključivo služi u vojne svrhe.

Civilni, vojni i državni zrakoplovi

Članak 7.

(1) Hrvatski civilni zrakoplovi su svi zrakoplovi koji su upisani u Hrvatski registar civilnih zrakoplova, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Hrvatski vojni zrakoplovi su zrakoplovi koji su upisani u vojni registar.

(3) Državnim zrakoplovima smatraju se, u skladu s međunarodnim ugovorima, zrakoplovi koji se upotrebljavaju u vojne, carinske ili policijske svrhe, a u smislu ovoga Zakona i zrakoplovi koji se upotrebljavaju isključivo za prijevoz osoba koje uživaju poseban status.

Uvjeti za uporabu i buka zrakoplova

Članak 8.

(1) U zračnom prometu može se upotrebljavati zrakoplov koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Buka zrakoplova i emisija ispušnih plinova koje zrakoplov stvara pri uzlijetanju i slijetanju, moraju biti ispod propisanih najvećih razina buke i emisije ispušnih plinova, utvrđenih propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Uvjeti za uporabu aerodroma

Članak 9.

Aerodrom mora udovoljavati uvjetima za sigurno odvijanje zračnoga prometa propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Uvjeti za zrakoplovno osoblje

Članak 10.

Zrakoplovno osoblje mora za obavljanje određenih poslova u zračnom prometu udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Kontrola obavljanja poslova

Članak 11.

(1) Pravna osoba koja zrakoplov ili zrakoplovni uređaj proizvodi, upotrebljava, održava, obnavlja ili popravlja, obavlja preinake na zrakoplovu ili zrakoplovnom uređaju, opskrbljuje zrakoplov

gorivom i mazivom, obavlja prijevoz u javnom zračnom prometu, obavlja druge djelatnosti u zračnom prometu, pruža aerodromske usluge ili koja obavlja usluge u zračnoj plovidbi, obvezna je ustrojiti kontrolu obavljanja poslova značajnih za sigurnost zračnog prometa koje ona obavlja i osigurati trajno obavljanje te kontrole.

(2) Kontrola iz stavka 1. ovoga članka obavlja se poglavito:

1) nad primjenom tehničkih normi i drugih propisa o gradnji, održavanju, obnovi, popravku i preinaci zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja,

2) nad kvalitetom ugrađenih materijala i rezervnih dijelova,

3) nad kvalitetom obavljenih radova, odnosno pruženih usluga,

4) nad stručnom osposobljenošću zrakoplovnog osoblja i njegovim zdravstvenim stanjem, te osposobljenošću pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja,

5) nad radnim vremenom, vremenom leta, brojem uzlijetanja i slijetanja i odmorom članova posade,

6) nad ispravnošću i održavanjem operativnih površina, objekata, instalacija ili uređaja koji služe za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje zrakoplova,

7) nad radom i opremom za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, vatrogasnom zaštitom, pružanjem hitne medicinske pomoći na aerodromu,

8) nad opskrbom zrakoplova gorivom i mazivom,

9) nad pripremom i planiranjem leta, te uporabom zrakoplova,

10) nad ispravnošću i održavanjem tehničkih sredstava zračne plovidbe.

(3) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je ministarstvu nadležnom za poslove civilnoga zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od tri dana prijaviti svaki izvanredni događaj koji bi mogao ugroziti sigurnost zračne plovidbe.

DIO DRUGI

ZRAČNI PROMET

Glava 1.

OPĆE ODREDBE

Zrakoplovi i pravila letenja

Članak 12.

(1) U zračnom prometu zrakoplovi se upotrebljavaju u skladu s vrstom, kategorijom i namjenom određenom u svjedodžbi o plovidbenosti.

(2) Uvjeti i način, pravila i postupci letenja zrakoplova utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Odredbe propisa iz stavka 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na hrvatske vojne zrakoplove.

Slijetanje i uzlijetanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu

Članak 13.

(1) Slijetanje ili uzlijetanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu dopušteno je samo na međunarodnim aerodromima, odnosno s njih, a iznimno i drugih aerodroma za javni ili posebni zračni promet, ako operator aerodroma osigura, na drugi način i na vlastiti trošak, provedbu propisa o prelasku državne granice.

(2) Međunarodne aerodrome iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Odobrenje za let u hrvatskom zračnom prostoru za inozemne zrakoplove

Članak 14.

(1) Inozemni zrakoplovi smiju letjeti u hrvatskom zračnom prostoru samo na temelju odobrenja, osim ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije drukčije utvrđeno.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje:

1. za inozemne državne zrakoplove, ministarstvo nadležno za vanjske poslove, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane i Ministarstva,

2. za inozemne civilne zrakoplove, Ministarstvo.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može biti:

1. odobrenje za ulazak (let),

2. odobrenje za obavljanje prijevoza (linijskog ili povremenog).

(4) Odobrenje za obavljanje prijevoza iz stavka 3. ovoga članka izdaje se nakon prethodno pribavljenog mišljenja zainteresiranih hrvatskih zračnih prijevoznika.

(5) Uvjeti i način izdavanja odobrenja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Inozemni vojni zrakoplovi

Članak 15.

(1) Na inozemni vojni zrakoplov, koji dobije odobrenje iz članka 14. ovoga Zakona, primjenjuju se posebni propisi, ako ovim Zakonom nije drukčije utvrđeno.

(2) Inozemni vojni zrakoplov koji se ne upotrebljava u vojne svrhe, a ima odobrenje iz članka 14. ovoga Zakona, smatra se civilnim zrakoplovom i na njega se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koji se odnose na civilne zrakoplove.

Zabranjena područja i područja s ograničenjem letenja

Članak 16.

(1) Određeni dijelovi zračnog prostora mogu se privremeno ili trajno zabraniti za odvijanje zračnog prometa (zabranjena područja). U određenim dijelovima zračnog prostora, zračni promet može biti posebno ograničen (područja s ograničenjem letenja). Područja s ograničenjem letenja utvrđuju se:

1. kao uvjetno zabranjena područja,

2. kao privremeno izdvojena područja,

3. kao opasna područja.

(2) Zabranjena područja, uvjetno zabranjena područja i opasna područja iz stavka 1. ovoga članka, a poradi sigurnosti zračne plovidbe i sprečavanja štetnih utjecaja zračne plovidbe na osobe ili stvari, utvrđuje ministar nakon pribavljene suglasnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane i mišljenja Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

(3) Područja s ograničenjem letenja iz stavka 1. ovoga članka, a poradi interesa obrane države, potrage i spašavanja, te u slučaju velikih prirodnih nepogoda, utvrđuje ministar nadležan za poslove obrane, nakon pribavljene suglasnosti Ministarstva i mišljenja Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

(4) Kroz područja s ograničenjem letenja smije se letjeti pod uvjetima i na način koje određuju Hrvatska kontrola zračne plovidbe i ministarstvo nadležno za poslove obrane.

(5) Područja iz stavka 1. ovoga članka, na temelju dobivenih obavijesti, objavljuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe na način uobičajen u zračnom prometu.

Izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje

Članak 17.

(1) Za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova upotrebljavaju se aerodromi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zrakoplov smije sletjeti i uzletjeti izvan aerodroma samo uz odobrenje Ministarstva.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka nije potrebno za zrakoplove:

1. čije se mjesto slijetanja zbog njihovih osobina ne može unaprijed odrediti,

2. koji slijeću u slučaju nužde,

3. koji pružaju hitnu medicinsku pomoć,

4. koji sudjeluju u operacijama potrage i spašavanja,

5. kod letova za posebno djelovanje.

(4) Za ponovno uzlijetanje zrakoplova iz stavka 3. točke 2. ovoga članka, te jedrilica, potrebno je odobrenje Ministarstva.

Letovi za posebno djelovanje

Članak 18.

(1) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe, smatraju se letovima za posebno djelovanje.

(2) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova iz stavka 1. imaju prednost pred ostalim letovima, osim ako se radi o letovima kod kojih je pilot zrakoplova objavio stanje nužde, kod kojih je stanje nužde očigledno, te kojima prijete nezakonito ometanje ili su predmet takvog ometanja.

Zrakoplovne priredbe

Članak 19.

(1) Javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju zrakoplovi (zrakoplovne priredbe) mogu se održavati samo uz odobrenje Ministarstva.

(2) Javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju isključivo vojni ili vojni i civilni zrakoplovi mogu se održavati samo uz odobrenje Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Zaštita od buke

Članak 20.

Hrvatska kontrola zračne plovidbe, piloti zrakoplova, operatori zrakoplova te operatori aerodroma obvezni su poduzeti mjere zaštite od buke zrakoplova, u skladu s propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Glava 2.

ZRAČNI PRIJEVOZ I DRUGE DJELATNOSTI U ZRAČNOM PROMETU

Odjeljak 1.

Uvjeti za obavljanje prijevoza u javnom zračnom prometu

Prijevoz u javnom zračnom prometu

Članak 21.

Prijevoz u javnom zračnom prometu može se obavljati kao linijski ili povremeni prijevoz u domaćem ili međunarodnom zračnom prometu.

Zračni prijevoznik

Članak 22.

(1) Prijevoz u javnom zračnom prometu može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: zračni prijevoznik), koja osim općim uvjetima, udovoljava i uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Zračni prijevoznik, u linijskom i povremenom čarter prijevozu, može biti trgovačko društvo koje je registrirano u Republici Hrvatskoj, u potpunom ili većinskom vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe, pod uvjetom da su dvije trećine članova uprave i nadzornog odbora društva hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

(3) Zračni prijevoznik mora u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova imati upisan najmanje jedan zrakoplov odgovarajuće kategorije, te udovoljavati gospodarstveno-financijskim i drugim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza.

(4) Zračni prijevoznik može obavljati prijevoz zrakoplovom u zakupu samo ako je Ministarstvo dalo suglasnost na sklapanje toga ugovora o zakupu. Uvjeti za davanje suglasnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Svjedodžba o sposobnosti

Članak 23.

(1) Poradi sigurnosti i urednosti odvijanja prijevoza u javnom zračnom prometu, zračni prijevoznik mora udovoljavati propisanim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza, poglavito u pogledu: odobrenoga

letačko-operativnog priručnika, vrste i namjene zrakoplova, te zrakoplovnog osoblja. Zračni prijevoznik mora osigurati održavanje zrakoplova i raspolagati odobrenim priručnicima u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Zračnom prijevozniku koji podnese dokaze da udovoljava uvjetima iz članka 22. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(3) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu i kabotaža

Članak 24.

(1) Prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu može obavljati hrvatski zračni prijevoznik koji, osim uvjetima iz članka 22. i 23. ovoga Zakona, udovoljava i uvjetima predviđenima međunarodnim ugovorima, te drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i uredno obavljanje prijevoza u međunarodnom zračnom prometu.

(2) Inozemni zračni prijevoznik može obavljati prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu s Republikom Hrvatskom, u skladu s uvjetima iz ugovora o međunarodnom linijskom ili povremenom zračnom prometu koji obvezuje Republiku Hrvatsku, ili u skladu s uvjetima iz odobrenja za obavljanje prijevoza.

(3) Komercijalni prijevoz osoba i stvari zrakoplovom između mjesta unutar Republike Hrvatske (kabotaža), Ministarstvo može odobriti inozemnom zračnom prijevozniku, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Uspostavljanje linije

Članak 25.

(1) Zračni prijevoznik odlučuje o uspostavljanju linije u zračnom prometu unutar Republike Hrvatske, a u međunarodnom zračnom prometu linija se uspostavlja u skladu s odgovarajućim dvostranim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u slučaju sukoba interesa dvaju ili više zračnih prijevoznika te poradi očuvanja prometne povezanosti, Ministarstvo može rješenjem utvrditi obavljanje domaćega linijskoga zračnog prijevoza na određenoj liniji, uzimajući u obzir ostvarenu kvalitetu i kvantitetu povezanosti, valorizaciju dosadašnjih ulaganja i stečena prava zračnog prijevoznika.

(3) Ako se u međunarodnom zračnom prometu uspostavlja nova linija ili ako na već uspostavljenoj liniji drugi prijevoznik namjerava uspostaviti promet, prijevoznici su se obvezni o tome sporazumjeti. Ako prijevoznici ne postignu sporazum, Ministarstvo će, zbog izvršavanja ugovorene obveze iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem odrediti prijevoznika koji će obavljati promet na liniji za koju nije postignut sporazum.

Red letenja

Članak 26.

(1) Red letenja utvrđuje se posebno za ljetno, a posebno za zimsko prometno razdoblje.

(2) Zračni prijevoznik mora objaviti red letenja najkasnije petnaest dana prije stupanja na snagu reda letenja za određeno prometno razdoblje, a izmjene u redu letenja, u načelu najkasnije deset dana prije dana stupanja na snagu tih izmjena. Iznimno, rok za objavu izmjene u redu letenja može biti i kraći, o čemu je zračni prijevoznik obavezan neodložno dati obavijest.

Obveza održavanja reda letenja

Članak 27.

(1) Zračni prijevoznik obavezan je redovito i uredno održavati zračni promet na liniji u skladu s redom letenja.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka zračni prijevoznik može obustaviti zračni promet, odnosno izmijeniti red letenja na liniji u slučaju više sile ili drugih izvanrednih događaja koji onemogućavaju održavanje te linije, o čemu je obavezan neodložno dati obavijest.

(3) Ako zračni prijevoznik ne održava zračni promet na određenoj liniji na zadovoljavajući način, Ministarstvo može održavanje zračnog prometa na toj liniji povjeriti drugom zračnom prijevozniku.

Odjeljak 2.

Uvjeti za obavljanje drugih djelatnosti u zračnom prometu

Druge komercijalne djelatnosti koje nisu prijevoz osoba ili stvari

Članak 28.

(1) Za obavljanje drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu koje nisu prijevoz osoba ili stvari, pravna osoba registrirana za obavljanje tih djelatnosti mora imati odgovarajuću opremu, stručno osoblje za obavljanje te djelatnosti i mora udovoljavati i drugim uvjetima za sigurno odvijanje zračnoga prometa, određenima ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, zrakoplovom u zakupu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanim uvjetima, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(4) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga

Članak 29.

(1) Zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti koja ima odgovarajuću opremu i stručno osoblje za obavljanje te djelatnosti, koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu odobrenoga letačko-operativnog priručnika za obavljanje takvoga prijevoza, kategorije i namjene zrakoplova, zrakoplovnog osoblja, održavanja zrakoplova i odobrenih priručnika u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje prijevoza iz stavka 1. ovoga članka zrakoplovom u zakupu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanim uvjetima, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(4) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Zračni prijevoz za vlastite potrebe

Članak 30.

(1) Prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe (nekomercijalni prijevoz), zrakoplovom registriranim za više od četiri osobe ili najveće dopuštene uzletne mase veće od 2 000 kilograma, mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju propisanim uvjetima u pogledu odobrenoga letačko-operativnog priručnika za obavljanje tog prijevoza, kategorije i namjene zrakoplova, zrakoplovnog osoblja, održavanja zrakoplova i odobrenih priručnika u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Pravnim i fizičkim osobama koje podnesu dokaze o udovoljavanju uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(3) Svjedodžba o sposobnosti nije potrebna za prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe, pod uvjetom da se taj prijevoz obavlja zrakoplovom registriranim za najviše četiri osobe ili najveće dopuštene uzletne mase od 2 000 kilograma i manje.

(4) Za obavljanje prijevoza iz stavka 1. i 4. ovoga članka zrakoplovom u zakupu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.

(5) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(6) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Glava 3.

AERODROMI

Podjela aerodroma

Članak 31.

(1) Aerodromi mogu biti vojni ili civilni.

(2) Vojni aerodrom je aerodrom čije je upravljanje u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane. Svi ostali aerodromi su civilni aerodromi.

(3) Civilni aerodromi mogu biti:

1. zračne luke (za javni zračni promet ili za poseban zračni promet),

2. zračna pristaništa (za avione ili helikoptere, za javni zračni promet ili za poseban zračni promet),

3. letjelišta.

(4) Aerodromi iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka, mogu biti kontrolirani ili nekontrolirani aerodromi. Nekontroliranim se aerodromom smatra i kontrolirani aerodrom izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnoga prometa.

Razred, skupina i kategorija aerodroma

Članak 32.

(1) Aerodromi se, prema fizičkim osobinama i opremljenosti glavne uzletno-sletne staze i staze za vožnju, te stupnja vatrogasne zaštite, razvrstavaju u razrede, skupine i kategorije.

(2) Razred i skupina aerodroma određuje se prema duljini i širini glavne uzletno-sletne staze i širini staze za vožnju, te prema duljini, širini i dubini vodene površine određene za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova. Duljina i širina uzletno-sletne staze i širina staze za vožnju određuje se prema izmjerama zrakoplova, te prema drugim tehničkim uvjetima za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje svih ili samo određenih tipova zrakoplova.

(3) Kategorija aerodroma određuje se prema stupnju opremljenosti glavne uzletno-sletne staze, uređajima i sredstvima za prilaženje, opremljenosti staza za vožnju, te prema drugim uređajima i sredstvima koji služe za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje zrakoplova, kao i prema stupnju vatrogasne zaštite.

Uporaba vojnog aerodroma za civilni zračni promet

Članak 33.

(1) Vojni aerodrom, ili dio vojnog aerodroma koji udovoljava propisanim uvjetima, može se upotrebljavati za odvijanje civilnoga zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i operatora civilnog aerodroma.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se uzletno - sletne i druge staze, stajanke, uređaji i drugi dijelovi vojnog aerodroma koji se mogu upotrebljavati za potrebe civilnoga zračnog prometa, način uporabe i uvjeti održavanja vojnog aerodroma ili njegovih pojedinih dijelova, uređaja ili sredstava, te međusobna prava i obveze ugovornih strana.

(3) Za uporabu vojnog aerodroma, ili dijela vojnog aerodroma za pojedinačne civilne letove, ministarstvo nadležno za poslove obrane izdaje odobrenje operatoru zrakoplova.

Uporaba civilnog aerodroma za vojni zračni promet

Članak 34.

(1) Civilni aerodrom, ili dio civilnog aerodroma, može se upotrebljavati za odvijanje vojnoga zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između operatora civilnog aerodroma i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(2) Na sklapanje ugovora iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje odredba članka 33. stavka 2. ovoga Zakona.

Uporaba aerodroma

Članak 35.

(1) Zrakoplov najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma, u javnom zračnom prometu smije za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati samo kontrolirani aerodrom za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje.

(2) Zrakoplov u povremenom prijevozu, kojim se obavlja taksiprijevoz ili panoramski letovi, može za slijetanje i uzlijetanje, osim aerodroma za javni promet, upotrebljavati i aerodrome za poseban zračni promet i letjelišta, uz uvjete utvrđene u odobrenju za uporabu aerodroma.

Obveze operatora aerodroma

Članak 36.

Operator aerodroma obavezan je omogućiti nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme prema njihovoj namjeni i kapacitetu, u skladu s odredbama zakona i propisa, donesenih na temelju ovoga Zakona.

Vrijeme otvorenosti aerodroma

Članak 37.

(1) Vrijeme u kojem aerodrom, ovisno o prometu, mora biti otvoren za javni zračni promet (u daljnjem tekstu: vrijeme otvorenosti) utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

(2) Vrijeme otvorenosti kontroliranih civilnih aerodroma za javni zračni promet i vojnih aerodroma na kojima se odvija javni zračni promet, utvrđuje se na prijedlog operatora aerodroma, koji je o tome prethodno pribavio suglasnost Hrvatske kontrole zračne plovidbe i ministarstva nadležnog za poslove obrane. Vrijeme otvorenosti nekontroliranih aerodroma za javni zračni promet utvrđuje se na prijedlog operatora aerodroma.

(3) Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka, operator aerodroma dužan je dostaviti Ministarstvu najkasnije 45 dana prije dana nastavka odgovarajućega prometnog razdoblja. Ako operator aerodroma ne dostavi prijedlog vremena otvorenosti u ovom roku, Ministarstvo će donijeti privremeno rješenje o vremenu otvorenosti, najkasnije 30 dana prije dana stupanja na snagu odgovarajućega prometnog razdoblja.

(4) Operator aerodroma za javni zračni promet obavezan je odgovarajuće produljiti vrijeme otvorenosti ako je to potrebno, zbog nepredvidljivih razloga i ako je zahtjev operatora zrakoplova za produljenje otvorenosti dostavljen najkasnije jedan sat prije isteka vremena otvorenosti.

(5) Zrakoplov može sletjeti i uzletjeti i izvan vremena otvorenosti aerodroma, samo uz suglasnost operatora aerodroma. Ova suglasnost nije potrebna za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Iznimno od odredaba ovoga članka, Ministarstvo, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane, može propisati dulje vrijeme otvorenosti aerodroma ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti zračnog prometa a nisu u komercijalnom interesu operatora aerodroma. Ako pri tom prihodi ne pokrivaju nastale troškove, operator aerodroma ima pravo na naknadu razlike troškova koji se osiguravaju u državnom proračunu.

Aerodromske naknade

Članak 38.

(1) Za pruženu uslugu u zračnom prometu, operator aerodroma ima pravo na naknadu. Visinu cijene za pojedinu uslugu utvrđuje operator aerodroma.

(2) O visini i razlozima povećanja cijena za pojedine usluge, operator aerodroma za javni zračni promet obavezan je, šest mjeseci prije planirane primjene novih cijena, izvijestiti sve linijske zračne prijevoznike koji su korisnici njihovih usluga.

(3) O visini i o promjeni visine cijene za pojedine usluge operator aerodroma obvezan je izvijestiti Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe najkasnije 60 dana prije početka primjene naknada za te usluge.

(4) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je prijavljenu promjenu iz stavka 3. ovoga članka i promjenu iz članka 82. ovoga Zakona, odmah objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.

Upisnik civilnih aerodroma

Članak 39.

(1) U Upisnik civilnih aerodroma upisuju se civilni aerodromi i vojni aerodromi koji se upotrebljavaju za odvijanje civilnoga zračnog prometa, na temelju odobrenja za uporabu.

(2) Upisnik civilnih aerodroma sadrži podatke o namjeni aerodroma, razredu, skupini, kategoriji aerodroma, te tvrki i sjedištu operatora aerodroma.

(3) Upisnik civilnih aerodroma vodi Ministarstvo.

(4) Sadržaj i način vođenja Upisnika civilnih aerodroma utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Glava 4.

UPIS U HRVATSKI REGISTAR CIVILNIH ZRAKOPLOVA, DRŽAVNA PRIPADNOST I REGISTRACIJSKE OZNAKE ZRAKOPLOVA

Odjeljak 1.

Upis u Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Članak 40.

(1) Hrvatski registar civilnih zrakoplova (u daljnjem tekstu: Registar) vodi Ministarstvo.

(2) Registar je javna knjiga.

(3) Sadržaj i način vođenja Registra utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Obvezan i dopušten upis u Registar

Članak 41.

(1) U Registar se obvezno upisuju avioni, rotokopteri, zračni brodovi, jedrilice, motorne jedrilice, slobodni baloni s posadom i mikrolaki avioni u vlasništvu fizičkih osoba državljana Republike Hrvatske s prebivalištem, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, i zrakoplovi u vlasništvu Republike Hrvatske, osim hrvatskih vojnih zrakoplova.

(2) U Registar se obvezno upisuje zrakoplov iz stavka 1. ovoga članka, koji je u vlasništvu inozemne fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, ako zrakoplov pretežito boravi u Republici Hrvatskoj.

(3) U Registar se može, na zahtjev vlasnika ili operatora zrakoplova, upisati zrakoplovni model najveće mase veće od 20 kilograma, parajedrilica i ovjesna jedrilica.

Privremeni upis u Registar

Članak 42.

(1) Zrakoplov iz članka 41. ovoga Zakona može privremeno biti upisan u Registar:

1. ako je zrakoplov kupljen i homologiran u inozemstvu, te homologirani zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj, koji se isporučuje inozemnom operatoru,
2. ako je zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj, koji nije homologiran, a koji udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu (tehničkim zahtjevima za plovidbenost), a poradi ispitivanja i utvrđivanja njegovih letnih sposobnosti i tehničkih osobina.

(2) Zrakoplov iz stavka 1. ovoga članka može biti privremeno upisan u Registar najduže dvanaest mjeseci.

Upis zrakoplova u zakup

Članak 43.

(1) Inozemni zrakoplov kojeg je u zakup uzela fizička osoba državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem, odnosno pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, mora se upisati u Registar po isteku 12 mjeseci od dana kad je takav zrakoplov dopremljen u Republiku Hrvatsku. Ovaj rok se može produljiti za daljnjih 6 mjeseci, ako to na zahtjev operatora toga zrakoplova odobri Ministarstvo.

(2) Na zrakoplov iz stavka 1. ovoga članka, i dok se ne upiše u Registar, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na sigurnost zračnog prometa.

(3) Hrvatski zrakoplov koji je dan u zakup inozemnoj fizičkoj ili pravnoj osobi poradi obavljanja zračnog prometa u inozemstvu, može se, na zahtjev zakupca, uz suglasnost vlasnika, upisati u inozemni registar, ako je to predviđeno propisima odnosno države. Ako se takav zrakoplov ne upisuje u inozemni registar, u Registru se vodi kao zrakoplov dan u zakup u inozemstvo.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka o upisu inozemnog zrakoplova u Registar, primjenjuje se na vrste zrakoplova iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Opći uvjeti za upis u Registar

Članak 44.

(1) Zrakoplov može biti upisan u Registar ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu (tehničkim zahtjevima za plovidbenost) i drugim uvjetima za upis u Registar propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ako je zrakoplov već upisan u inozemni ili vojni registar zrakoplova, u Registar se može upisati samo ako se podnese dokaz da je brisan iz toga registra.

Podaci koji se upisuju u Registar

Članak 45.

(1) U Registar se upisuju podaci o zrakoplovu, operatoru i vlasniku zrakoplova u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, te drugi podaci u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju obvezni i stvarnopravni odnosi u zračnom prometu.

(2) U upisni list Registra upisuje se na temelju rješenja o upisu, koje donosi Ministarstvo.

(3) U vlasnički list Registra upisuje se na temelju valjanog dokaza o stjecanju vlasništva.

(4) U teretni list Registra upisuje se na temelju valjanog dokaza o postojanju tereta ili odluke nadležnog suda.

Potvrde o upisu

Članak 46.

(1) O obavljenom upisu u Registar, podnositelju zahtjeva za upis, Ministarstvo izdaje potvrdu o registraciji zrakoplova.

(2) Ako je zrakoplov privremeno upisan, Ministarstvo izdaje potvrdu o privremenoj registraciji.

Rokovi i promjena upisanih podataka

Članak 47.

(1) Zahtjev za upis u Registar podnosi vlasnik zrakoplova ili operator zrakoplova uz suglasnost vlasnika.

(2) Vlasnik, odnosno operator zrakoplova obvezan je u roku od petnaest dana prijaviti Ministarstvu svaku nastalu promjenu podataka upisanih u Registar.

(3) Promjene unesene u Registar unose se i u potvrdu iz članka 46. ovoga Zakona, ako se te promjene odnose na činjenice za koje je propisano da se unose u tu potvrdu.

Brisanje iz Registra

Članak 48.

(1) Brisanje zrakoplova iz Registra obavlja se na temelju zahtjeva vlasnika zrakoplova ili operatora zrakoplova uz suglasnost vlasnika.

(2) Zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra podnosi se:

1. ako je zrakoplov uništen ili je postao trajno neupotrebljiv za zračni promet, ili je iz drugih razloga povučen iz uporabe,

2. ako je zrakoplov otuđen u inozemstvu, odnosno dan u zakup u inozemstvo, uz uvjet da je podnesen zahtjev za upis u inozemni registar,

3. ako se izmijene uvjeti iz članka 41. ovoga Zakona, u smislu vlasništva i boravka zrakoplova.

(3) Zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra podnosi se u roku od petnaest dana od stjecanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Iz Registra se ne može brisati zrakoplov, za kojeg je u teretnom listu Registra upisan kakav teret, bez suglasnosti ovlaštenika upisanog tereta ili bez odluke nadležnog suda.

(5) Ministarstvo donosi rješenje o brisanju zrakoplova iz Registra i obvezno je odmah poništiti izdanu potvrdu o registraciji tog zrakoplova.

Odjeljak 2.

Državna pripadnost

Državna pripadnost i registracijske oznake

Članak 49.

(1) Zrakoplovi koji su upisani u Registar imaju državnu pripadnost Republike Hrvatske i obvezni su nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenoga na temelju ovoga Zakona.

(2) Znaci državne pripadnosti zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka su zastava Republike Hrvatske i oznaka "9A".

(3) Hrvatski vojni zrakoplovi imaju državnu pripadnost Republike Hrvatske i obvezni su nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene posebnim propisom.

Državna pripadnost i registracijske oznake inozemnog zrakoplova

Članak 50.

Inozemni zrakoplov, tijekom leta u hrvatskom zračnom prostoru, mora nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene propisom države registracije toga zrakoplova ili znake predviđene međunarodnim ugovorom.

DIO TREĆI

SIGURNOST ZRAČNOGA PROMETA

Glava 1.

UVJETI ZA SIGURNU UPORABU ZRAKOPLOVA I ZRAKOPLOVNIH UREĐAJA, AERODROMA, TE
UVJETI KOJIMA MORA UDOVOLJAVATI
ZRAKOPLOVNO OSOBLJE

Odjeljak 1.

Uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnih uređaja

1. Opće odredbe

Tehnički zahtjevi za plovidbenost

Članak 51.

(1) Zrakoplov, i zrakoplovni uređaj, može se upotrebljavati samo ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: tehnički zahtjevi za plovidbenost) predviđenima ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona

(2) Tehnički zahtjevi za plovidbenost određuju se ovisno o vrsti, kategoriji i namjeni zrakoplova, odnosno o vrsti i namjeni zrakoplovnog uređaja.

Vrste zrakoplova

Članak 52.

(1) Zrakoplovi se razvrstavaju u zrakoplove teže od zraka i zrakoplove lakše od zraka.

(2) Zrakoplovi teži od zraka su avioni, rotokopteri (helikopteri i žirokopteri), jedrilice, motorne jedrilice, zrakoplovni modeli i zrakoplovno-sportske letjelice (mikrolaki avioni, parajedrilice, ovjesne jedrilice, padobrani i sl.).

(3) Zrakoplovi lakši od zraka su zračni brodovi, te slobodni i vezani baloni.

(4) Svemirske letjelice ili uređaji, rakete i slični leteći objekti, te zmajevi, smatraju se zrakoplovima dok se nalaze u zračnom prostoru.

Razvrstaj zrakoplova prema kategoriji, namjeni i težini

Članak 53.

(1) Zrakoplovi se prema vrsti i tehničkim zahtjevima za plovidbenost, razvrstavaju u sljedeće kategorije: prometnu, opću, namjensku, akrobatsku, dopremnu, posebnu (zrakoplovi izgrađeni u samogradnji, zrakoplovno-sportske letjelice i sl.) i ograničenu kategoriju (probni i sl.)

(2) Zrakoplovi se, prema vrsti i kategoriji, te mogućim ograničenjima u načinu uporabe, razvrstavaju prema sljedećoj namjeni: zrakoplovi za prijevoz putnika, zrakoplovi za prijevoz stvari, zrakoplovi za nekomercijalnu uporabu i zrakoplovi za obavljanje radova iz zraka.

(3) Zrakoplovi se prema najvećoj dopuštenoj uzletnoj masi razvrstavaju na: male zrakoplove (5 700 kilograma ili manje) i velike zrakoplove (iznad 5 700 kilograma).

Uvjeti za uporabu zrakoplova

Članak 54.

(1) Zrakoplov se može upotrebljavati samo prema vrsti, kategoriji i namjeni naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti, na način propisan u odobrenom letačkom priručniku.

(2) Uvjeti i način uporabe zrakoplova ovisno o vrsti, kategoriji i namjeni, te zrakoplovni uređaji koji moraju biti ugrađeni u zrakoplov, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Hrvatski vojni zrakoplov koji se upotrebljava za letove što se ne smatraju vojnim, mora udovoljavati tehničkim zahtjevima za plovidbenost predviđenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

2. Gradnja i preinake, te homologacija zrakoplova i zrakoplovnog uređaja

Gradnja i preinake

Članak 55.

(1) Gradnja i preinake zrakoplova i zrakoplovnog uređaja obavljaju se prema tehničkim uvjetima za gradnju utvrđenim propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Gradnju i preinaku zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja, tehničku kontrolu i izradu tehničko-tehnološke dokumentacije, može obavljati ovlaštena pravna osoba koja udovoljava uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, samogradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja i njihovu preinaku, može obavljati fizička osoba koja udovoljava posebnim uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Pravnoj i fizičkoj osobi, koja podnese dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta, Ministarstvo izdaje potvrdu o udovoljenju tim uvjetima.

(5) Za obavljanje pregleda, poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 4. ovoga članka, plaća se propisana naknada.

Obveznost homologacije

Članak 56.

Novi tip zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, za koji je to određeno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, podliježe postupku homologacije, poradi utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost, u skladu s ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Homologacija zrakoplova i zrakoplovnog uređaja

Članak 57.

(1) Ispitivanje poradi homologacije novog tipa zrakoplova i zrakoplovnog uređaja obavlja pravna osoba koja udovoljava uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i koju za to ovlasti Ministarstvo.

(2) Na temelju projektne i proračunske dokumentacije, te izvješća o ispitivanju poradi homologacije iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo potvrđuje homologaciju i izdaje potvrdu o sukladnosti.

(3) Priznavanje inozemnih homologacijskih ispitivanja tipa zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja koji se prvi put uvozi, te inozemnih potvrda o sukladnosti i drugih odgovarajućih isprava, obavlja Ministarstvo i izdaje potvrdu o sukladnosti, u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona. Priznavanje se može uvjetovati obavljanjem dodatnih ispitivanja kod ovlaštene pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Troškove ispitivanja u postupku homologacije zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja snosi podnositelj zahtjeva.

(5) Za obavljanje pregleda, poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za obavljanje ispitivanja poradi homologacije iz stavka 1. ovoga članka, plaća se propisana naknada.

3. Održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja

Obveza održavanja zrakoplova i zrakoplovnog uređaja

Članak 58.

(1) Operator zrakoplova i zrakoplovnog uređaja obavezan je tijekom uporabe pregledati i provjeravati zrakoplov i zrakoplovni uređaj i održavati ih u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Pregledi i provjere, popravci, zamjene i preventivno održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (u daljnjem tekstu: održavanje), te obnove i preinake na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju, kao i tehnička kontrola i kontrola kvalitete obavljenih radova, moraju se obavljati u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovnog uređaja.

(3) Operator zrakoplova obavezan je, u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, osigurati provjeru zrakoplova prije svakog uzlijetanja, poradi utvrđivanja sposobnosti zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu (plovidbenosti), a osoba ovlaštena za provjeru zrakoplova obavezna je svojim potpisom u odgovarajućoj knjizi zrakoplova potvrditi da je provjera obavljena i da je zrakoplov plovidben.

Osobe za održavanje

Članak 59.

(1) Održavanje, obnovu, preinake i tehničku kontrolu održavanja zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, izradu tehničko-tehnološke dokumentacije i operativno-tehničkih postupaka, te kontrolu kvalitete obavljenih radova, može obavljati pravna osoba koja udovoljava propisanim uvjetima.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na malom zrakoplovu namijenjenom za nekomercijalnu uporabu, može obavljati stručna osoba koja za to posjeduje odgovarajuću dozvolu, a i pilot tog zrakoplova, koji je stručno osposobljen i posjeduje odgovarajuću dozvolu pilota za takav zrakoplov.

(3) Pravnoj osobi iz stavka 1. i fizičkoj osobi iz stavka 2. ovoga članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, Ministarstvo izdaje potvrdu o udovoljenju tim uvjetima.

(4) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 3. ovoga članka, plaća se propisana naknada.

Povjeravanje održavanja inozemnoj osobi

Članak 60.

(1) Ako operator zrakoplova povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja inozemnoj osobi, obavezan je Ministarstvu podnijeti dokaz da je nadležno tijelo države u kojoj ta osoba ima sjedište, ovlastilo tu osobu za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovnog uređaja. Inozemnoj osobi, na njezin zahtjev, Ministarstvo izdaje potvrdu o udovoljenju uvjetima za održavanje zrakoplova upisanog u Registar, propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Ako se zrakoplov upisan u Registar daje u zakup inozemnoj osobi, operator, odnosno vlasnik zrakoplova obavezan je ugovorom osigurati održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja prema odobrenom programu za održavanje kontinuiteta plovidbenosti, kod osobe koja je za te poslove ovlaštena i ispunjava uvjete u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

(3) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za održavanje zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka plaća se propisana naknada.

Program za održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja poradi osiguranja kontinuiteta plovidbenosti

Članak 61.

(1) Održavanje i tehnička kontrola zrakoplova i zrakoplovnog uređaja obavlja se prema programu za održavanje kontinuiteta plovidbenosti (u daljnjem tekstu: program održavanja) koji se utvrđuje za svaki tip i model zrakoplova i zrakoplovnog uređaja.

(2) Program održavanja sadrži plan i propisane postupke za održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, te rokove i način njihova izvršenja, a utvrđuje se u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, zahtjevima za održavanje koje odobri nadležno tijelo države proizvođača, tehničkim uputama proizvođača za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, načinom njihove uporabe i rezultatima provjere njihove pouzdanosti tijekom uporabe.

(3) Program održavanja utvrđuje operator zrakoplova ako sam održava zrakoplov i zrakoplovni uređaj, odnosno pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona koja za to ispunjava propisane uvjete i koju za to ovlasti Ministarstvo.

- (4) Program održavanja, na prijedlog operatora zrakoplova, odobrava Ministarstvo.
- (5) Za utvrđivanje uvjeta za odobravanje programa održavanja, plaća se propisana naknada.

4. Plovidbenost zrakoplova

Svjedodžba o plovidbenosti

Članak 62.

- (1) Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: plovidbenost zrakoplova) utvrđuje se pregledom obavljenim na način utvrđen ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, a dokazuje se svjedodžbom o plovidbenosti koju izdaje, odnosno produžava Ministarstvo.
- (2) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se, u načelu, s rokom valjanosti od 12 mjeseci, a može se izdati i s neograničenim rokom valjanosti, za zrakoplove koji se održavaju prema posebnom tehničkom sustavu za održavanje plovidbenosti, sve dok zrakoplov udovoljava propisanim uvjetima.
- (3) Za zrakoplov, kojem je izdana svjedodžba o plovidbenosti s neograničenim rokom valjanosti, tehnički sustav za održavanje iz stavka 2. ovoga članka mora udovoljavati propisanim uvjetima za održavanje takvog zrakoplova.

Oduzimanje svjedodžbe o plovidbenosti

Članak 63.

Ako se inspekcijskim pregledom utvrdi da zrakoplov ne odgovara kategoriji ili namjeni navedenoj u svjedodžbi o plovidbenosti zrakoplova, odnosno da više ne udovoljava nekom od uvjeta za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti, svjedodžba će se oduzeti i o tome donijeti rješenje. Na zahtjev operatora zrakoplova izdat će se nova svjedodžba o plovidbenosti za odgovarajuću kategoriju, odnosno namjenu zrakoplova, pod uvjetom da su ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti.

Plovidbenost inozemnog zrakoplova

Članak 64.

- (1) Svjedodžba o plovidbenosti inozemnog zrakoplova, izdana u državi registracije zrakoplova, priznaje se u Republici Hrvatskoj ako je izdana u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku ili uz uvjet uzajamnosti.
- (2) Ako se tijekom inspekcijskog pregleda ili provjere inozemnog zrakoplova opravdano posumnja u njegovu plovidbenost ili ako je zrakoplov pretrpio oštećenje koje može utjecati na njegovu plovidbenost, takvom se zrakoplovu može zabraniti uzlijetanje, a o zabrani i stanju zrakoplova mora se izvijestiti nadležno tijelo države registracije zrakoplova.
- (3) Ponovno uzlijetanje zrakoplova iz stavka 2. ovoga članka može se dopustiti uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog tijela države registracije zrakoplova.

Pregled poradi utvrđivanja plovidbenosti zrakoplova

Članak 65.

- (1) Pregled zrakoplova poradi utvrđivanja plovidbenosti obavlja se na zemlji i u letu, a može biti osnovni, redovni i izvanredni.

- (2) Osnovni, redovni i izvanredni pregled zrakoplova obavlja se na zahtjev operatora zrakoplova.
- (3) Izvanredni pregled zrakoplova može narediti zrakoplovni inspektor, ako opravdano posumnja u plovidbenost zrakoplova.
- (4) Za obavljanje pregleda, poradi utvrđivanja plovidbenosti iz stavka 1. ovoga članka, plaća se propisana naknada. Ako se izvanredni pregled zrakoplova obavlja na zahtjev zrakoplovnog inspektora, naknada za obavljeni pregled se ne plaća ako se pregledom utvrdi da je zrakoplov plovidben.

Pregled zrakoplova u letu

Članak 66.

- (1) Pregled zrakoplova u letu obavlja se ispitivanjem zrakoplova u letu ili provjerom zrakoplova u letu.
- (2) Ispitivanje zrakoplova u letu obavlja se na letu bez putnika i obuhvaća ispitivanje letnih sposobnosti, tehničkih osobina i ponašanje zrakoplova u letu, u skladu s prethodno utvrđenim programom.
- (3) Provjera zrakoplova u letu može se obavljati na letu s putnicima i obuhvaća provjeru ispravnosti rada uređaja i sustava zrakoplova na način koji ne ugrožava sigurnost leta.

Osnovni pregled zrakoplova

Članak 67.

- (1) Osnovni pregled zrakoplova obuhvaća pregled zrakoplova, te provjeru rada uređaja i opreme zrakoplova na zemlji, pregled tehničke dokumentacije, te ispitivanje zrakoplova u letu.
- (2) Osnovni pregled zrakoplova obavlja se:
- 1) na novoizgrađenom zrakoplovu i zrakoplovu nabavljenom u inozemstvu prije upisa u Registar,
 - 2) na ostalim zrakoplovima nakon obnove, odnosno popravka većeg dijela noseće strukture ili preinake, koje mogu utjecati na bitna svojstva zrakoplova (čvrstoća, vijek i tehničke osobine),
 - 3) na zrakoplovima kojima je rok valjanosti svjedodžbe o plovidbenosti istekao za više od 6 mjeseci.
- (3) Osnovni pregled zrakoplova obavlja Ministarstvo.

Redovni pregled zrakoplova

Članak 68.

- (1) Redovni pregled zrakoplova obavlja se prije izdavanja, odnosno prije produljenja valjanosti svjedodžbe o plovidbenosti.
- (2) Redovni pregled zrakoplova, u načelu, obuhvaća preglede iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona i provjeru zrakoplova u letu, osim ispitivanja zrakoplova u letu. Ako se tijekom redovnog pregleda zrakoplova utvrde nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zrakoplova, a ne mogu se utvrditi provjerom zrakoplova u letu, obavlja se ispitivanje zrakoplova u letu.
- (3) Redovnom pregledu zrakoplova ne podliježe zrakoplov koji se održava prema posebnom tehničkom sustavu za održavanje plovidbenosti.

(4) Redovni pregled zrakoplova obavlja Ministarstvo.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, redovni pregled zrakoplova može obavljati pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona, ako je za to ovlaštena. Tako obavljene pregled potvrđuje Ministarstvo.

Izvanredni pregled zrakoplova

Članak 69.

(1) Izvanredni pregled zrakoplova obavlja se ako zrakoplov pretrpi oštećenje većeg dijela strukture koje može utjecati na njegovu plovidbenost. Izvanredni pregled zrakoplova obavlja se i ako se opravdano posumnja da zrakoplov u uporabi ne udovoljava propisanim tehničkim zahtjevima za plovidbenost.

(2) Izvanredni pregled zrakoplova obuhvaća: pregled tehničke dokumentacije, pregled zrakoplova ili samo pojedinih njegovih dijelova, opreme ili uređaja, neophodnu provjeru ispravnosti rada na zemlji i ispitivanje zrakoplova u letu, ako se pregledom na zemlji plovidbenost ne može utvrditi.

(3) Izvanredni pregled zrakoplova obavlja Ministarstvo.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, izvanredni pregled zrakoplova može obaviti i proizvođač tog zrakoplova, odnosno pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona, ako je za to ovlaštena. Tako obavljene pregled potvrđuje Ministarstvo.

Tehnički let zrakoplova

Članak 70.

(1) Ako se utvrdi da zrakoplov ne udovoljava uvjetima potrebnima za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti, odnosno ako se na zrakoplovu za kojeg je izdana svjedodžba o plovidbenosti dogodi kvar, ali je zrakoplov sposoban za siguran let uz određena ograničenja, Ministarstvo može dopustiti da takav zrakoplov, bez putnika, obavi let od aerodroma na kojem se zatekao do aerodroma na kojem će se obaviti popravak.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zrakoplov na kojem se dogodio kvar može i bez odobrenja Ministarstva obaviti tehnički let od aerodroma na kojem se zatekao do određenog aerodroma na kojem će se obaviti popravak, u skladu s odgovarajućim postupcima za tehnički prelet zrakoplova i uvjetima propisanim u letačko-operativnom priručniku, te na način utvrđen u letačkom priručniku zrakoplova.

Naredbe o plovidbenosti

Članak 71.

(1) Ministarstvo će staviti izvan snage potvrdu o sukladnosti, odnosno svjedodžbu o plovidbenosti ako utvrdi ili dobije izvješće od nadležnog tijela države koja je homologirala određeni tip zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja, njihova proizvođača ili operatora, da je na zrakoplovu nastala pogreška zbog propusta u konstrukciji, ugrađenom materijalu, postupku gradnje i homologaciji, te zbog nepropisnog načina uporabe i održavanja zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, dok se ta pogreška ne otkloni.

(2) Ministarstvo će narediti da se provjeri postojanje pogreške na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju koji je registriran u Republici Hrvatskoj, iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka, a operatoru zrakoplova će narediti da tu pogrešku otkloni u određenom roku.

(3) Ako operator zrakoplova ne izvrši naredbe iz stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo će oduzeti svjedodžbu o plovidbenosti odnosnog zrakoplova ili zabraniti njegovu uporabu.

(4) Ako se na zrakoplovu hrvatske proizvodnje koji je homologiran u Republici Hrvatskoj utvrdi pogreška iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će o tome neodložno izvijestiti tijelo nadležno za poslove zračnog prometa države u koju je zrakoplov izvezen i u kojoj je registriran.

(5) Ako se na hrvatskom zrakoplovu proizvedenom u inozemstvu, kojem je homologacija priznata u Republici Hrvatskoj i za koji je izdana svjedodžba o plovidbenosti, utvrdi pogreška iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će o tome neodložno izvijestiti tijelo nadležno za poslove zračnog prometa države u kojoj je obavljena homologacija.

5. Isprave i knjige zrakoplova

Isprave i knjige zrakoplova

Članak 72.

(1) Zrakoplov koji se upotrebljava u zračnom prometu mora imati propisane isprave i knjige.

(2) Isprave i knjige zrakoplova služe kao dokaz o identitetu, plovidbenosti i drugim osobinama zrakoplova.

(3) Isprave i knjige zrakoplova moraju biti uredne i moraju se pokazati na zahtjev ovlaštenih osoba.

(4) Vrste isprava i knjiga iz stavka 1. ovoga članka, njihov sadržaj, te način vođenja knjiga uređuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Uporaba službenih jezika

Članak 73.

(1) Isprave i knjige zrakoplova moraju biti napisane na hrvatskom ili engleskom jeziku.

(2) Isprave i knjige zrakoplova koji sudjeluju u međunarodnom zračnom prometu mogu biti napisane na hrvatskom i engleskom, ili na engleskom jeziku.

Povrat isprava i knjiga

Članak 74.

(1) Ako se zrakoplov briše iz Registra, isprave i knjige zrakoplova, osim dozvola zrakoplovnog osoblja, predaju se Ministarstvu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako je zrakoplov otuđen u inozemstvo ili se iz drugih razloga upisuje u inozemni registar zrakoplova.

Isprave i knjige hrvatskih vojnih zrakoplova

Članak 75.

Isprave i knjige hrvatskih vojnih zrakoplova koje su izdala nadležna vojna tijela, vrijede i za vrijeme za koje se ti zrakoplovi upotrebljavaju za letove koji se ne smatraju vojnim, ako su izdane u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Isprave i knjige inozemnih zrakoplova

Članak 76.

(1) Isprave i knjige inozemnih zrakoplova izdane u skladu s propisima države registracije zrakoplova, vrijede u Republici Hrvatskoj ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili uz uvjet uzajamnosti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, isprave i knjige inozemnog zrakoplova vrijede u Republici Hrvatskoj i bez uvjeta uzajamnosti ako je to inozemnom zrakoplovu priznato u odobrenju iz članka 14. ovoga Zakona.

Odjeljak 2.

Uvjeti za sigurnu uporabu aerodroma

1. Opće odredbe

Uvjeti za uporabu aerodroma

Članak 77.

Aerodrom se može upotrebljavati u zračnom prometu ako ima uporabnu dozvolu u smislu posebnog propisa, odobrenje za uporabu aerodroma i ako je upisan u Upisnik civilnih aerodroma.

2. Izgradnja aerodroma

Projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i označavanje aerodroma

Članak 78.

(1) Aerodrom mora biti izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova.

(2) Projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i označavanje aerodroma, operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari i drugih objekata koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova na aerodromu, obavlja se prema posebnim propisima i u skladu s odredbama ovoga Zakona i tehničkim propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Odobrenje za izgradnju ili rekonstrukciju

Članak 79.

(1) Prije izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili drugih objekata od značaja za sigurnost zračnog prometa, iz članka 78. ovoga Zakona, operator aerodroma mora pribaviti posebno odobrenje za izgradnju ili rekonstrukciju koje izdaje Ministarstvo, uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ako je funkcija objekata u njihovoj nadležnosti.

(2) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izgradnju ili rekonstrukciju aerodroma ili drugih objekata iz stavka 1. ovoga članka plaća se propisana naknada.

Pregled poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za uporabu aerodroma

Članak 80.

(1) Nakon izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. ovoga Zakona, a prije početka njihove uporabe, te nakon tehničkog pregleda koji se obavlja prema posebnom zakonu, Ministarstvo obavlja pregled poradi utvrđivanja udovoljavanja tehničkim i drugim uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova na aerodromu.

(2) Prilikom pregleda iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se da li aerodrom udovoljava propisanim uvjetima u pogledu pružanja usluga prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari, vatrogasne zaštite, pružanja hitne medicinske pomoći, opskrbe zrakoplova gorivom i mazivom i drugih aerodromskih usluga.

(3) Za obavljanje pregleda iz stavka 1. plaća se propisana naknada.

Odobrenje za uporabu aerodroma

Članak 81.

(1) Ako se pregledom iz članka 80. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti, Ministarstvo izdaje odobrenje za uporabu aerodroma.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ne može se izdati prije nego što se propiše način i postupak za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, napatuk o uporabi aerodroma, te planovi za slučaj nužde, odnosno aerodromski plan zaštite zračnog prometa na aerodromima za javni zračni promet.

(3) Naputak o uporabi aerodroma iz stavka 2. ovoga članka operator aerodroma podnosi Ministarstvu na odobrenje, nakon pribavljene suglasnosti Hrvatske kontrole zračne plovidbe, koja ga objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Izvješćivanje o promjenama

Članak 82.

(1) Operator aerodroma obvezan je o planiranoj promjeni namjene ili kategorije, odnosno o planiranim radovima većeg opsega koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove uporabe, izvijestiti ministarstvo nadležno za poslove obrane i Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe, najkasnije 60 dana prije početka radova, odnosno najkasnije 48 sati prije početka radova, ako se planiraju radovi manjeg opsega koji mogu ograničiti uporabu operativnih površina.

(2) O iznenadnim promjenama već objavljenih podataka iz stavka 1. ovoga članka, operator aerodroma obvezan je izvijestiti Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe odmah nakon nastanka promjene, navodeći dužinu trajanja tih promjena.

Zrakoplovne prepreke

Članak 83.

(1) Izgradnja i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma koji mogu utjecati na sigurnost zračnog prometa, a i njihovo označavanje i održavanje, obavlja se na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Prethodna suglasnost za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma (područje s ograničenjem gradnje) iz stavka 1. ovoga članka, koji prelaze propisanu visinu, daje Ministarstvo.

(3) Znakove za uočavanje zrakoplovnih prepreka iz stavka 1. ovoga članka, postavlja i održava:

1. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka izgrađena nakon izgradnje aerodroma ili ako se zrakoplovna prepreka nalazi izvan područja aerodroma,

2. operator aerodroma, ako se aerodrom izgrađuje u blizini zrakoplovne prepreke,

3. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka pokretna.

3. Održavanje aerodroma i aerodromske usluge

Održavanje aerodroma

Članak 84.

(1) Operator aerodroma obvezan je, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenoga na temelju ovoga Zakona, osigurati održavanje i pregledanje operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, te poduzeti sve mjere potrebne za sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari.

(2) Pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme, obavlja se poglavito prije vremena otvorenosti aerodroma, neposredno prije nastupanja dana ili noći, odnosno više puta tijekom vremena otvorenosti u slučaju nepovoljnih meteoroloških uvjeta.

(3) O stanju i promjenama, utvrđenim tijekom dnevnog pregleda, operator aerodroma izvještava aerodromsku kontrolu zračnog prometa, koja može neposredno provjeriti ispravnost manevarskih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, značajnih za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, te koja je obvezna osigurati neodložno objavljivanje tih informacija na način uobičajen u zračnom prometu.

Aerodromske usluge

Članak 85.

(1) Na svakom aerodromu mora biti osigurana vatrogasna zaštita u skladu s ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a na aerodromima za javni zračni promet i prihvat i otprema zrakoplova, putnika i stvari, te pružanje hitne medicinske pomoći.

(2) Obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari, operator aerodroma može, uz suglasnost Ministarstva, ugovorom povjeriti i drugim pravnim osobama, ako udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje tih poslova.

(3) Vatrogasnu zaštitu i pružanje hitne medicinske pomoći obvezan je osigurati operator aerodroma u suradnji s nadležnim tijelima i drugim subjektima.

(4) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka, za vrijeme otvorenosti aerodroma, moraju se obavljati na način utvrđen propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(5) Osoblje koje obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka, koji su od značenja za sigurnost zračnog prometa, mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom, donesenim na temelju ovoga Zakona.

Aerodromske letne informacije

Članak 86.

(1) Na nekontroliranim aerodromima, operator aerodroma je obvezan, u potrebnom opsegu, osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija.

(2) Na kontroliranim aerodromima, operator aerodroma može osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija i izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa.

(3) Uvjeti i način pružanja aerodromskih letnih informacija, te stručna osposobljenost i drugi uvjeti kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja te poslove, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Na osoblje iz stavka 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 97. ovoga Zakona.

Odjeljak 3.

Zrakoplovno osoblje

1. Opći uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje

Pripadnost zrakoplovnom osoblju i pomoćnom zrakoplovnom osoblju

Članak 87.

(1) Zrakoplovnim osobljem smatraju se letačko, zrakoplovno-tehničko osoblje koje obavlja poslove održavanja i preinake zrakoplova ili zrakoplovnih uređaja, zrakoplovno-prometno osoblje koje obavlja poslove u svezi s utvrđivanjem uvjeta leta i postupcima pripreme leta, osoblje koje rukuje zrakoplovnim modelima najveće mase veće od 20 kilograma, te kontrolori zračnog prometa.

(2) Pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatra se osoblje koje obavlja određene poslove pružanja usluga u zračnoj plovidbi iz članka 107. ovoga Zakona.

(3) Letačkim osobljem iz stavka 1. ovoga članka smatraju se piloti aviona i helikoptera, piloti jedrilica, piloti motornih jedrilica, piloti zračnih brodova, piloti slobodnih balona, piloti zrakoplovno-sportskih letjelica, navigatori i inženjeri leta.

(4) Ministarstvo vodi registar zrakoplovnog osoblja, čiji se sadržaj i način vođenja utvrđuje propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Uvjeti za stjecanje dozvola i ovlaštenja

Članak 88.

(1) Zrakoplovno osoblje mora imati propisanu stručnu spremu, biti stručno osposobljeno, udovoljavati posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje određenoga stručnog posla.

(2) Zrakoplovnom osoblju dozvolu, i ovlaštenje iz te dozvole, izdaje, obnavlja i produžava Ministarstvo.

(3) Uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Stručno osposobljavanje

Članak 89.

(1) Stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja obavlja se prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koji se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Stručno osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koja udovoljava propisanim uvjetima i koju za to ovlasti Ministarstvo.

(3) Uvjeti kojima moraju udovoljavati pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja, koje je obavljeno u inozemstvu, priznat će se ako su uvjeti za to osposobljavanje jednaki ili iznad minimalnih uvjeta propisanih ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(5) Za pregled, poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za obavljanje stručnog osposobljavanja iz stavka 2. ovoga članka plaća se propisana naknada.

Priznavanje hrvatskih vojnih dozvola i ovlaštenja

Članak 90.

Dozvole i ovlaštenja hrvatskoga vojnoga zrakoplovnog osoblja priznaju se za stjecanje dozvole i ovlaštenja u civilnom zrakoplovstvu, ako su stečene u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Priznavanje inozemnih dozvola i ovlaštenja

Članak 91.

(1) Dozvole i ovlaštenja, stečeni u državi koja je stranka međunarodnog ugovora koji obvezuje Republiku Hrvatsku, priznaju se, s rokom njihove valjanosti, za obavljanje poslova za koje su ta dozvola i ovlaštenje izdani.

(2) Dozvola i ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka priznaju se za stjecanje hrvatske dozvole i ovlaštenja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Dozvole i ovlaštenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka priznaje Ministarstvo.

Utvrđivanje stručne sposobnosti

Članak 92.

(1) Stručna sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se ispitima i provjerama koje provode ispitna povjerenstva i instruktori-ispitivači koje imenuje ministar, na način i prema propisanom programu.

(2) Ispitna povjerenstva i instruktori-ispitivači iz stavka 1. ovoga članka imenuju se s popisa stručnjaka koji, u načelu, početkom svake kalendarske godine utvrđuje ministar.

(3) Za utvrđivanje stručne sposobnosti iz stavka 1. ovoga članka, plaća se propisana naknada. Članovi ispitnog povjerenstva i instruktori-ispitivači imaju pravo na propisanu naknadu.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Članak 93.

(1) Zdravstvena sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se liječničkim pregledima obavljenima uz uvjete, i na način, utvrđene propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Liječničke preglede iz stavka 1. ovoga članka može obavljati zdravstvena ustanova koja udovoljava propisanim uvjetima i koju za to ovlasti ministarstvo nadležno za poslove zdravstva.

(3) Zdravstvenu sposobnost utvrđuju i svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti izdaju, liječnička povjerenstva koje osniva ravnatelj zdravstvene ustanove iz stavka 2. ovoga članka. Predsjednik i članovi liječničkog povjerenstva moraju udovoljavati propisanim uvjetima.

(4) Liječničke preglede zrakoplovnog osoblja koje nije zadovoljno ocjenom liječničkog povjerenstva iz stavka 3. ovoga članka, obavlja povjerenstvo koje, s popisa stručnjaka, imenuje ministar. Zahtjev za liječnički pregled podnosi se Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uručenja svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti.

(5) Za preglede poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za obavljanje liječničkih pregleda iz stavka 2. ovoga članka, kao i za sudjelovanje u radu povjerenstva iz stavka 4. ovoga članka, plaća se propisana naknada.

Zabrane zbog posebnih psihofizičkih stanja

Članak 94.

(1) Zrakoplovno osoblje, dok obavlja svoje poslove, ne smije biti pod utjecajem alkohola ili omamljujućih sredstava.

(2) Osoblje iz stavka 1. ovoga članka ne smije obavljati svoje poslove ako je u takvom psihičkom ili fizičkom stanju da ih nije u mogućnosti pravilno obavljati.

(3) Psihofizičko stanje zrakoplovnog osoblja, u slučaju opravdane sumnje, provjerava liječnik kojega ovlasti poslodavac toga zrakoplovnog osoblja, a prije nego što to osoblje počne obavljati stručne poslove, kao i tijekom obavljanja tih poslova, na način koji ne ometa njihov rad.

(4) Odredbe ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na osoblje koje obavlja poslove iz članka 85. i 86., te osoblje iz članka 98. stavka 4. i članka 107. ovoga Zakona.

Izdavanje, obnavljanje i produljenje dozvola zrakoplovnom osoblju

Članak 95.

Osobi koja pripada zrakoplovnom osoblju neće se izdati, obnoviti ili produljiti valjanost dozvole:

- 1) ako se provjerom njegovih fizičkih ili psihičkih sposobnosti utvrdi da ne udovoljava propisanim uvjetima,
- 2) ako se provjerom utvrdi da nema potrebnu stručnu sposobnost,
- 3) ako se utvrdi da je sklon upotrebi alkohola ili omamljujućih sredstava.

Oduzimanje dozvola zrakoplovnom osoblju

Članak 96.

(1) Dozvola će se oduzeti osobi koja pripada zrakoplovnom osoblju:

- 1) ako je protiv nje u kaznenom ili prekršajnom postupku izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih poslova dok te mjere traju,
- 2) ako je psihički ili fizički nesposobna za obavljanje poslova i zadaća za koje joj je dozvola izdana,
- 3) ako se provjerom utvrdi da nije sposobna stručno obavljati poslove i zadaće za koje joj je dozvola izdana.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dozvolu oduzima tijelo nadležno za izvršenje sigurnosne ili zaštitne mjere.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka dozvolu oduzima Ministarstvo i o tome donosi rješenje.

(4) Ako nadležni zrakoplovni inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora opravdano posumnja da postoje uvjeti iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka, obvezan je odmah privremeno oduzeti dozvolu te predložiti pokretanje postupka za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti. Postupak za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti, mora se završiti u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja dozvole.

Dozvola za obavljanje radiotelefonske komunikacije

Članak 97.

(1) Zrakoplovno osoblje koje tijekom obavljanja svojih poslova upotrebljava radiopostaju, mora imati dozvolu za obavljanje radiotelefonske komunikacije koju izdaje Ministarstvo.

(2) Vrste i uvjeti za stjecanje dozvola iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

2. Posada zrakoplova

Sastav posade zrakoplova

Članak 98.

(1) U zrakoplovu se tijekom zračne plovidbe mora nalaziti posada u propisanom sastavu.

(2) Broj članova posade u zrakoplovu i njezin sastav određuje se prema vrsti, kategoriji i namjeni zrakoplova.

(3) Poslove zapovjednika zrakoplova u javnom zračnom prometu ne smije obavljati osoba s navršениh 60 godina starosti. Poslove pilota zrakoplova u javnom zračnom prometu ne smije obavljati osoba s navršениh 60 godina starosti, osim u višečlanoj letačkoj posadi ako je jedini pilot s navršениh 60 godina starosti. Poslove pilota zrakoplova u javnom zračnom prometu ne smije obavljati osoba s navršениh 64 godina starosti.

(4) Osoblje kabinske posade zrakoplova mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Radno vrijeme i vrijeme leta članova posade zrakoplova

Članak 99.

(1) Radno vrijeme članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu, ne može trajati više od 210 sati tijekom 30 uzastopnih dana, niti više od 1800 sati tijekom kalendarske godine.

(2) Vrijeme leta članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ne može iznositi više od 1000 sati tijekom kalendarske godine.

(3) Dnevni odmor članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka traje najmanje 10 sati neprekidno.

(4) Radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni odmori, trajanje prijevoza i spremnosti, te broj uzlijetanja i slijetanja, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, prema vrsti, kategoriji i namjeni zrakoplova, ljetnom i zimskom mjesnom vremenu, te vremenskom pojasu.

Poslovi i obveze članova posade zrakoplova

Članak 100.

- (1) Član letačke posade zrakoplova, u načelu, obavlja poslove za koje mu je izdana dozvola, a član kabinske posade, poslove za koje mu je izdana potvrda o osposobljenosti. U slučaju opasnosti, zapovjednik zrakoplova može članu posade narediti da obavlja i druge poslove.
- (2) Član posade zrakoplova ne smije bez odobrenja zapovjednika zrakoplova napustiti radno mjesto u zrakoplovu, niti se udaljiti iz zrakoplova.
- (3) Član posade zrakoplova obvezan je o svakom izvanrednom događaju u svezi sa zrakoplovom, osobama i stvarima u zrakoplovu odmah izvijestiti zapovjednika zrakoplova.
- (4) U slučaju opasnosti ili nesreće zrakoplova, članovi posade obvezni su poduzeti sve potrebne mjere poradi spašavanja osoba i stvari iz zrakoplova, te samoga zrakoplova. Članovi posade zrakoplova ne smiju napustiti zrakoplov bez dopuštenja zapovjednika zrakoplova.

3. Zapovjednik zrakoplova

Određivanje i ovlasti zapovjednika zrakoplova

Članak 101.

- (1) Zapovjednika zrakoplova određuje operator zrakoplova za svaki let ili dio leta, a ako nije određen, poslove zapovjednika zrakoplova obavlja najstariji pilot po zvanju u posadi. Ako se u zrakoplovu na zemlji ne nalazi pilot, poslove zapovjednika zrakoplova obavlja najstariji član posade po zvanju.
- (2) Zapovjednik zrakoplova je pilot koji, u načelu, upravlja zrakoplovom i odgovoran je za let zrakoplova, njegovu sigurnost i sigurnost osoba u zrakoplovu, od trenutka kad se jedna ili više osoba ukrcu u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba iz zrakoplova.
- (3) Zapovjednik zrakoplova predstavlja zrakoplov i ovlašten je u odnosima s nadležnim tijelima i pravnim osobama poduzimati mjere propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (4) Zapovjednik zrakoplova rukovodi posadom i može ovlastiti člana posade ili zaposlenika operatora zrakoplova za izvršenje određene radnje u zrakoplovu. Dana ovlast ne oslobađa zapovjednika zrakoplova odgovornosti za izvršenje radnje.

Obveze zapovjednika zrakoplova

Članak 102.

- (1) Zapovjednik zrakoplova obvezan je obavljati let zrakoplova u skladu s propisima, od kojih može odstupati samo u krajnjoj nuždi zbog sigurnosti zrakoplova ili osoba u zrakoplovu.
- (2) Zapovjednik zrakoplova u javnom zračnom prometu, obvezan je, osobno ili preko članova posade, osigurati: da se svi putnici prije uzlijetanja, odnosno nakon uzlijetanja, upoznaju s postupcima u slučaju opasnosti, postupanjem s elektroničkim uređajima, te s mjestom smještaja i načinom uporabe sigurnosne opreme za slučaj opasnosti, da svi putnici prije uzlijetanja i slijetanja, a i tijekom leta u slučaju turbulencije, budu vezani sigurnosnim pojasevima, da se propisane mjere sigurnosti primjenjuju i da u slučaju opasnosti svi članovi posade i putnici izvršavaju njegove upute i naredbe.
- (3) Zapovjednik zrakoplova obvezan je prije uzlijetanja provjeriti sposobnost i pripremljenost zrakoplova i posade zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu te da li se sve propisane isprave i knjige nalaze u zrakoplovu.

Članak 103.

(1) Zapovjednik zrakoplova, te član posade zrakoplova i bez naredbe zapovjednika zrakoplova, obvezni su, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, poduzeti potrebne mjere prema osobi koja u zrakoplovu svojim postupcima ugrožava sigurnost zračnog prometa, sigurnost zrakoplova, osoba i stvari ili krši red i disciplinu u zrakoplovu, kako bi se spriječile ili ublažile posljedice ugrožavanja sigurnosti ili kršenja reda i discipline u zrakoplovu, odnosno kako bi se spriječilo izvršenje kaznenog djela ili ublažile njegove posljedice.

(2) Ako je zbog kaznenog djela kojim se ugrožava sigurnost osoba i stvari ili drugoga kaznenog djela protiv osoba ili stvari, zbog kršenja reda i discipline u zrakoplovu, zbog neizvršavanja naredbe zapovjednika zrakoplova ili zbog drugih postupaka kojima se ugrožava sigurnost zrakoplova, osoba i stvari, potrebno iz zrakoplova iskrcati neku osobu, zapovjednik zrakoplova obvezan je prije slijetanja na aerodrom o tome izvijestiti, preko nadležne kontrole zračnog prometa, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a nakon slijetanja na aerodrom, tom tijelu predati tu osobu, pružiti potrebne obavijesti i predati možebitno prikupljene dokaze.

Glava 2.

USLUGE U ZRAČNOJ PLOVIDBI

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Pružanje usluga u zračnoj plovidbi

Članak 104.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa svih civilnih i vojnih zrakoplova, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito:

1) kontrolu zračnog prometa, upravljanje protokom zračnog prometa, pružanje letnih informacija, uzbuđivanje, zrakoplovno informiranje, te zrakoplovne komunikacije,

2) projektiranje, postavljanje, održavanje i nadzor nad radom i ispravnosti tehničkih sredstava i objekata zračne plovidbe,

3) poslove zrakoplovne meteorologije.

Nadležnost za pružanje usluga u zračnoj plovidbi

Članak 105.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi iz članka 104. ovoga Zakona pruža Hrvatska kontrola zračne plovidbe uz uvjete, i na način, utvrđene zakonom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pružanje usluga u zračnoj plovidbi, koje se odnose na aerodromsku i prilaznu kontrolu zračnog prometa, Hrvatska kontrola zračne plovidbe može ugovorom povjeriti i drugim subjektima uz uvjete, i na način, utvrđene zakonom.

(3) Poslovi pružanja aerodromskih letnih informacija na nekontroliranim aerodromima, te na kontroliranim aerodromima izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa, obavljaju se u skladu s odredbama članka 86. ovoga Zakona.

(4) Hrvatska kontrola zračne plovidbe i subjekti iz stavka 2. i 3. ovoga članka, koji pružaju usluge u zračnoj plovidbi, obvezni su donijeti operativne upute za rad u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te svoje poslove obavljati u skladu s tim uputama.

Tehnička sredstva i objekti zračne plovidbe

Članak 106.

(1) Hrvatska kontrola zračne plovidbe i subjekti iz članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, koji pružaju usluge u zračnoj plovidbi moraju tehnička sredstva i objekte zračne plovidbe nabaviti i postaviti te održavati na način i u stanju koje omogućuje sigurno i redovito odvijanje zračnog prometa, u skladu s potrebama razvoja zračnog prometa.

(2) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je podatke o tehničkim sredstvima iz stavka 1. ovoga članka objaviti na način uobičajen u zračnom prometu. Kvar ili prestanak rada određenoga tehničkog sredstva obvezno je neodložno objaviti na način uobičajen u zračnom prometu, a njihove uzroke otkloniti u najkraćem roku.

(3) Zabranjeno je postavljanje zrakoplovnih prepreka, emisijskih uređaja, objekata, dalekovoda ili drugih uređaja i instalacija koji emitiraju elektromagnetske valove na udaljenosti s koje svojim radom mogu ometati rad tehničkih sredstava zračne plovidbe.

(4) Tehnička sredstva iz stavka 1. ovoga članka te način njihovog postavljanja i održavanja utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Stručna osposobljenost pomoćnog zrakoplovnog osoblja

Članak 107.

(1) Pomoćno zrakoplovno osoblje koje obavlja poslove pružanja usluga u zračnoj plovidbi, koji se odnose na poslove zrakoplovnog informiranja, obrade podataka o letu zrakoplova, prosljeđivanja zrakoplovnih informacija, održavanja i nadziranja rada i ispravnosti zrakoplovno-tehničkih uređaja i sustava, te osoblje koje obavlja poslove zrakoplovne meteorologije od značaja za sigurnost zračnog prometa mora imati propisanu stručnu spremu, biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima za obavljanje određenoga stručnog posla utvrđenima ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Stručno osposobljavanje pomoćnog zrakoplovnog osoblja obavlja se prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti koje odobrava Ministarstvo.

Mjerne jedinice i kratice

Članak 108.

(1) U pružanju usluga u zračnoj plovidbi upotrebljavaju se mjerne jedinice i kratice utvrđene zakonom i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ministar može propisati i druge mjerne jedinice.

Odjeljak 2.

Kontrola zračnog prometa

Odobrenja i upute nadležne kontrole zračnog prometa

Članak 109.

- (1) U području letnih informacija Republike Hrvatske, zrakoplovi moraju letjeti i kretati se po manevarskim površinama na propisan način i prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa.
- (2) Zrakoplovi, vozila i osobe kreću se po stajanci prema uputama operatora aerodroma. Osobe i vozila koji se kreću po manevarskim površinama moraju održavati neprekidnu radiokomunikaciju s aerodromskom kontrolom zračnog prometa i postupati prema uputama te kontrole.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako bi zapovjednik zrakoplova postupanjem prema izdanom odobrenju ili uputi ugrozio sigurnost zrakoplova, o tome je obvezan neodložno izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa i zatražiti odgovarajuću izmjenu. Ako nije u mogućnosti postupiti prema izmijenjenom odobrenju ili uputi, zapovjednik zrakoplova odbit će izvršenje i o tome izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa.

Oblast za izmjenu odobrenog plana leta

Članak 110.

Nadležna kontrola zračnog prometa može izmijeniti odobreni plan leta, odnosno red letenja zrakoplova određivanjem drugog vremena i redoslijeda za uzlijetanje i slijetanje ili za ulazak u područje letnih informacija Republike Hrvatske, odnosno izlazak iz tog područja, te odrediti drugu rutu i drugu razinu, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti zračnog prometa ili prometna situacija.

Način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova

Članak 111.

- (1) Za svaki aerodrom utvrđuje se način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova i objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu.
- (2) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom propisuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe, a za druge aerodrome utvrđuje operator aerodroma, uz suglasnost Hrvatske kontrole zračne plovidbe.
- (3) Načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, utvrđuje i u posebnoj publikaciji objavljuje ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Minimalne sigurne razine i aerodromski operativni minimumi

Članak 112.

- (1) Minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka utvrđuje i objavljuje, na način uobičajen u zračnom prometu, Hrvatska kontrola zračne plovidbe.
- (2) Aerodromske operativne minimume, odnosno postupke za njihovo određivanje, obvezan je utvrditi operator zrakoplova za svaki aerodrom kojeg upotrebljava za uzlijetanje i slijetanje, tako da visine utvrđene u aerodromskim operativnim minimumima ne smiju biti ispod propisanih razina utvrđenih u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.
- (3) Uvjeti i načini za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima, te način utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma iz stavka 2. ovoga članka, utvrđuju se propisom donesim na temelju ovoga Zakona.

Odobrenja, upute i zabrane nadležne kontrole zračnog prometa

Članak 113.

(1) Ako zapovjednik zrakoplova obavlja let bez propisanih odobrenja, odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, te ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnog prometa, ta će kontrola zračnog prometa poduzeti mjere za prisilno slijetanje zrakoplova, utvrđene propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Aerodromska kontrola zračnoga prometa zabranit će uzlijetanje zrakoplova s aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome neodložno izvijestiti Ministarstvo, ako je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje, te ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova, osim ako se zrakoplov nalazi u opasnosti.

Privremena zabrana ili ograničenje letenja

Članak 114.

Hrvatska kontrola zračne plovidbe će, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje ako to zahtijevaju interesi obrane ili sigurnosti države, odnosno sigurnost leta određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova, te to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu, najkasnije 30 sati prije stupanja na snagu zabrane ili ograničenja, odnosno odmah, ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Obveze i ovlasti kontrole zračnog prometa kod ugrožavanja sigurnosti zračne plovidbe

Članak 115.

(1) Ako zapovjednik zrakoplova u izvršenju leta ugrožava sigurnost zračnog prometa ili se ne pridržava propisanog načina letenja, nadležna kontrola zračnog prometa obvezna je poduzeti sve mjere za otklanjanje opasnosti prouzročenih takvim letom i podnijeti prijavu Ministarstvu.

(2) Ako vojni pilot u izvršenju leta počini prekršaj, o tome se izvještava ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Govorna komunikacija

Članak 116.

(1) Govorna komunikacija između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje uspostavlja se i održava radiokomunikacijom zemlja-zrak, na propisan način.

(2) Govorna komunikacija iz stavka 1. ovoga članka obavlja se uporabom propisanih normiranih međunarodnih izraza na engleskom jeziku.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2., govorna komunikacija iz stavka 1. ovoga članka u aerodromskom prometu na nekontroliranim aerodromima, te prilikom obavljanja letova prema vizualnim pravilima letenja, može se obavljati i uporabom propisanih normiranih izraza na hrvatskom jeziku.

(4) Postupke za obavljanje govorne komunikacije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Glava 3.

UGROŽAVANJE SIGURNOSTI ZRAKOPLOVA, NESREĆE ZRAKOPLOVA, POTRAGA ZA ZRAKOPLOVOM I SPAŠAVANJE ZRAKOPLOVA

Odjeljak 1.

Ugrožavanje sigurnosti zrakoplova i nesreće zrakoplova

Ugrožavanje sigurnosti zrakoplova

Članak 117.

(1) Svaka radnja kojom se zrakoplov može dovesti ili dovede u opasnost, te nezgoda zrakoplova i izvanredni događaj, jesu ugrožavanje sigurnosti zrakoplova.

(2) Osoba koja u smislu ovoga Zakona pripada zrakoplovnom osoblju i druga osoba za koju je ovim Zakonom propisana stručna osposobljenost, koja je sudjelovala ili saznala za ugrožavanje sigurnosti zrakoplova, obvezna je o tome na propisan način izvijestiti Ministarstvo koje je nadležno za istraživanje ugrožavanja sigurnosti zrakoplova.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, izvanredni događaj koji se odnosi na opasno međusobno približavanje zrakoplova u letu, na objavljeni postupak ili radionavigacijsko sredstvo, prijavljuju se na propisan način Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe, koja je obvezna u roku od 15 dana od dana prijave izvanrednog događaja rezultate istraživanja dostaviti Ministarstvu.

Izvešće o rezultatima istraživanja ugrožavanja sigurnosti zrakoplova

Članak 118.

Ministarstvo je obvezno izvještiti o rezultatima istraživanja ugrožavanja sigurnosti zrakoplova dostaviti drugim nadležnim tijelima, te nadležnom tijelu države u kojoj je zrakoplov registriran, ako je inozemni zrakoplov bio ugrožen ili je ugrozio sigurnost zrakoplova, kao i operatorima ili vlasnicima zrakoplova koji su sudjelovali u ugrožavanju sigurnosti zrakoplova, najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja istraživanja.

Nesreća zrakoplova

Članak 119.

(1) Svaka osoba koja sazna za nesreću zrakoplova obvezna je o tome odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnog prometa na najbližem aerodromu, odnosno najbliži centar za obavješćivanje ili Ministarstvo.

(2) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove obvezno je odmah poduzeti sve mjere potrebne za očuvanje tragova nesreće zrakoplova, za što ima pravo na naknadu u visini stvarnih troškova koje snosi operator, odnosno vlasnik tog zrakoplova.

(3) Izvještenu subjekt iz stavka 1. ovoga članka obvezan je, čim sazna za nesreću zrakoplova, na najbrži način o nesreći izvijestiti Ministarstvo i operatora ili vlasnika zrakoplova te Ministarstvu i Povjerenstvu za istraživanje nesreća zrakoplova (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za istraživanje nesreća) pružiti svaku potrebnu pomoć.

(4) Ako inozemni zrakoplov pretrpi nesreću u području letnih informacija Republike Hrvatske, Ministarstvo će o tome izvijestiti ministarstva nadležna za unutarnje i vanjske poslove te nadležna tijela države u kojoj je zrakoplov registriran, države operatora zrakoplova i države proizvođača zrakoplova te i nadležna tijela drugih država, ako je u zrakoplovu koji je pretrpio nesreću, bilo osoba iz tih država.

Očuvanje tragova nesreće zrakoplova

Članak 120.

(1) Zrakoplov se ne smije ukloniti prije nego što se osigura očuvanje tragova nesreće i dobije suglasnost Povjerenstva za istraživanje nesreća, odnosno suglasnost nadležnoga istražnog tijela, ako postoji opravdana sumnja o postojanju kaznenog djela.

(2) Zrakoplov se smije pomaknuti samo ako je to potrebno zbog izvlačenja osoba i stvari iz njega, da bi se spriječilo uništenje zrakoplova požarom ili na drugi način te da bi se uklonila opasnost, odnosno smetnja zračnom prometu.

(3) Operator ili vlasnik zrakoplova obavezan je nakon završenog istraživanja nesreće, na mjestu nesreće poduzeti sve mjere za uklanjanje oštećenog ili uništenog zrakoplova.

Istraživanje ugrožavanja sigurnosti i nesreća zrakoplova

Članak 121.

Svako ugrožavanje sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova moraju biti, u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, temeljito ispitane i analizirane poradi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima su se dogodili, te poradi poduzimanja mjera za sprečavanje novih ugrožavanja sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova.

Ovlasti

Članak 122.

(1) Ministar je obavezan na mjesto nezgode, izvanrednog događaja ili nesreće zrakoplova uputiti ovlaštenoga stručnog službenika Ministarstva koji posebnom iskaznicom može potvrditi ovlast za obavljanje potrebnih radnji iz djelokruga Ministarstva u svezi s nezgodom ili nesrećom zrakoplova, a koji je stalni član Povjerenstva za istraživanje nesreća.

(2) Pojedine radnje u svezi s nezgodom, izvanrednim događajem ili nesrećom zrakoplova, mogu obavljati i druge stručne osobe iz područja zračnog prometa s utvrđenog popisa stručnjaka, u okviru posebne ovlasti ministra.

(3) Stručne osobe iz stavka 2. ovoga članka imaju pravo na propisanu naknadu.

Povjerenstvo za istraživanje nesreća

Članak 123.

(1) Povjerenstvo za istraživanje nesreća ispituje nesreće zrakoplova i predlaže mjere za sprečavanje nesreća.

(2) Povjerenstvo za istraživanje nesreća samostalno je u radu.

(3) Predsjednika i članove Povjerenstva za istraživanje nesreća, osim stalnog člana iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona, posebno za svaku nesreću, imenuje ministar, s popisa zrakoplovnih stručnjaka.

(4) Popis stručnjaka iz stavka 3. ovoga članka, za svaku kalendarsku godinu, utvrđuje ministar na prijedlog zainteresiranih tijela državne uprave i pravnih osoba iz područja zračnog prometa.

(5) Ako je zbog nesreće zrakoplova došlo do smrti ili teške tjelesne ozljede neke osobe ili do veće materijalne štete ili ako je u nesreći sudjelovao inozemni zrakoplov, u Povjerenstvo za istraživanje nesreća imenuje se i predstavnik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(6) Ako je u nesreći sudjelovao i vojni zrakoplov, Povjerenstvo za istraživanje nesreća imenuje ministar i ministar nadležan za poslove obrane.

(7) Predsjednik i članovi Povjerenstva za istraživanje nesreća imaju pravo na propisanu naknadu.

Ovlast za istraživanje nesreće inozemnoga vojnog zrakoplova

Članak 124.

(1) Iznimno od odredbi članka 123. ovoga Zakona, ako je u nesreći sudjelovao inozemni vojni zrakoplov, nesreću ispituje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove obrane.

(2) U radu povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju predstavnici Ministarstva i Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

Nazočnost zainteresiranih osoba

Članak 125.

(1) Ako je u nesreći sudjelovao inozemni zrakoplov, Ministarstvo će omogućiti da istraživanju nesreće budu nazočni predstavnici zrakoplovnih tijela, odnosno tijela države registracije zrakoplova, države operatora zrakoplova, države proizvođača zrakoplova i države čiji su putnici nastradali u nesreći, ako one to zahtijevaju.

(2) Radu Povjerenstva za istraživanje nesreće može biti nazočan predstavnik operatora zrakoplova, odnosno vlasnik zrakoplova i predstavnici iz stavka 1. ovoga članka, a ako je do nesreće došlo na aerodromu, i predstavnik operatora aerodroma.

(3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu davati potrebne obavijesti, zahtijevati da se neke okolnosti ispituju i davati izjave u zapisnik.

Suradnja nadležnih tijela

Članak 126.

(1) Nadležno istražno tijelo obvezno je tijekom istraživanja nesreće zrakoplova omogućiti Povjerenstvu za istraživanje nesreće nesmetan rad.

(2) Povjerenstvo za istraživanje nesreće obvezno je nadležnom istražnom tijelu ili državnom odvjetniku, na njegov zahtjev, osigurati potrebnu stručnu pomoć u radu.

Izvješće o nesreći

Članak 127.

(1) Povjerenstvo za istraživanje nesreće obvezno je izvješće o nesreći dostaviti Ministarstvu.

(2) Izvješće o nesreći iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo dostavlja državnom odvjetništvu.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja zainteresiranim tijelima i osobama iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona.

Poduzimanje mjera za sprečavanje nesreća

Članak 128.

Nadležna tijela, pravne i fizičke osobe kojima se dostavlja izvješće o nesreći i prijedlozi mjera za sprečavanje novih nesreća, obvezni su o poduzetim mjerama izvijestiti Ministarstvo.

Izvješćivanje javnosti

Članak 129.

- (1) Putem sredstava javnoga priopćavanja Ministarstvo izvještava javnost o tijeku istraživanja uzroka nesreće zrakoplova ako je posljedica nesreće smrt većega broja osoba ili veća materijalna šteta.
- (2) O rezultatima istraživanja nesreće iz stavka 1. ovoga članka, po okončanju istraživanja, Ministarstvo je obvezno putem sredstava javnog priopćavanja dati službeno priopćenje.

Odjeljak 2.

Potruga za zrakoplovom i spašavanje zrakoplova

Nadležnosti u postupku potrage i spašavanja zrakoplova

Članak 130.

- (1) Potraga i spašavanje zrakoplova obavlja se u području letnih informacija Republike Hrvatske, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Hrvatska kontrola zračne plovidbe uzbunjivanjem pokreće postupak potrage i spašavanja svih zrakoplova koji podliježu kontroli zračnog prometa, ostalih zrakoplova koji su predali plan leta ili su na drugi način poznati subjektima nadležnim za pružanje usluga u zračnoj plovidbi i zrakoplovima kojima prijete nezakonito ometanje ili su predmetom nezakonitog ometanja.
- (3) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je o nestalom zrakoplovu neodložno izvijestiti Središte za koordinaciju potrage i spašavanja (u daljnjem tekstu: Središte za koordinaciju) i Ministarstvo koje o tome izvješćuje operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova.
- (4) Središte za koordinaciju osniva Vlada Republike Hrvatske.

Obveza sudjelovanja u postupku potrage i spašavanja zrakoplova

Članak 131.

- (1) U postupku potrage i spašavanja zrakoplova, ovisno o opsegu, uvjetima i potrebama, a u skladu sa svojim pravima, obvezama i odgovornostima, sudjeluju postrojbe oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, civilne zaštite, te pravne i fizičke osobe.
- (2) Operator ili vlasnik zrakoplova, zapovjednik zrakoplova, operator aerodroma, te nadležne zdravstvene ustanove, obvezni su, na zahtjev Središta za koordinaciju, sudjelovati u postupku potrage i spašavanja, odnosno staviti na raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, te pružiti hitnu medicinsku pomoć i poduzeti mjere za prijevoz preživjelih osoba.

Troškovi potrage i spašavanja

Članak 132.

- (1) Svi subjekti koji su sudjelovali u potrazi i spašavanju zrakoplova imaju pravo na naknadu u visini stvarnih troškova koje su imali tijekom potrage i spašavanja.
- (2) Troškove iz stavka 1. ovoga članka snosi operator, odnosno vlasnik zrakoplova za kojim se tragalo ili kojeg se spašavalo.

DIO ČETVRTI

ZAŠTITA ZRAČNOG PROMETA

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Zaštita zračnog prometa i djela nezakonitog ometanja

Članak 133.

(1) Zaštita zračnog prometa je skup mjera te ljudskih i materijalnih izvora s ciljem zaštite zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja.

(2) Djelima nezakonitog ometanja u smislu ovoga Zakona poglavito se smatraju djela:

1. nasilja protiv osoba na zrakoplovu u letu, ako takvo djelo može ugroziti sigurnost zrakoplova,

2. uništenja zrakoplova u uporabi ili nanošenja štete na takvom zrakoplovu koja bi ga učinila nesposobnim za let ili koja bi ugrozila sigurnost u letu,

3. postavljanja ili sudioništva u postavljanju naprave ili tvari na zrakoplov u uporabi, kojima bi se zrakoplov mogao uništiti ili bi se na njemu mogla počinuti šteta, a koja bi ga učinila nesposobnim za let ili bi ugrozila sigurnost u letu,

4. uništenja ili oštećenja tehničkih sredstava zračne plovidbe ili ometanja njihova rada, ako takva djela mogu ugroziti sigurnost zrakoplova u letu,

5. davanja lažnih obavijesti kojima se ugrožava sigurnost zrakoplova u letu,

6. nezakonite i namjerne uporabe bilo koje naprave, tvari ili oružja:

a) za izvršenje djela nasilja protiv osoba na aerodromu koje ima ili bi moglo imati za posljedicu teške ozljede ili smrt,

b) za uništenje ili teško oštećenje objekata, opreme ili sredstava na aerodromu ili zrakoplova izvan uporabe koji se na njemu nalazi, ako takvo djelo ugrožava ili može ugroziti sigurnost na tom aerodromu.

Odjeljak 2.

Ustrojstvo

Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa

Članak 134.

(1) Poradi poduzimanja preventivnih mjera, učinkovitog djelovanja te otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima zračnoga prometa, Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnoga prometa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Za članove Povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstava nadležnih za poslove zračnog prometa, unutarnjih poslova, vanjskih poslova, obrane, zdravstva, financija, tijela nadležnog za nacionalnu sigurnost, Hrvatske kontrole zračne plovidbe, operatora aerodroma i operatora zrakoplova.

(3) Članovi Povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

Lokalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa

Članak 135.

(1) Povjerenstvo, na svakom aerodromu za javni zračni promet, poradi obavljanja pojedinih poslova i mjera zaštite zračnog prometa, osniva lokalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa (u daljnjem tekstu: lokalno povjerenstvo).

(2) Za članove lokalnog povjerenstva imenuju se predstavnici subjekata koji su na bilo koji način uključeni u provedbu mjera zaštite zračnog prometa na aerodromu za javni zračni promet.

Nacionalni program zaštite zračnog prometa

Članak 136.

(1) Nacionalni program zaštite zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) je temeljni dokument koji sadrži sve mjere zaštite zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Nacionalni program izrađuje se na hrvatskom i engleskom jeziku.

(3) Na prijedlog Povjerenstva, Nacionalni program donosi Vlada Republike Hrvatske.

Odjeljak 3.

Mjere zaštite zračnog prometa

Provođenje mjera

Članak 137.

Provođenje mjera zaštite zračnog prometa obavlja se u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenog na temelju ovoga Zakona, propisa kojima se uređuje obavljanje zaštitarske djelatnosti i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Nadležnost i obveze provođenja mjera zaštite

Članak 138.

(1) Operator aerodroma za javni zračni promet poglavito je obavezan osigurati:

1. prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja,
2. kontrolu i sprečavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja aerodroma,
3. odgovarajuće prostorije za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i stvari,
4. obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
5. tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
6. obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage,
7. tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage.

(2) Zaštitne preglede objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu ili zaštitne preglede zrakoplova obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove na temelju zahtjeva operatora aerodroma ili operatora zrakoplova te na temelju povećanih prijetnji ili sigurnosnih prosudbi. Za obavljanje ovih pregleda na temelju zahtjeva, operator aerodroma ili operator zrakoplova plaća naknadu koju utvrđuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Obavljanje poslova iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, operater aerodroma ugovorom povjerava ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove, a obavljanje poslova iz stavka 1. točke 2. i 4. ovoga članka operator aerodroma ugovorom može povjeriti pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima.

(4) Subjekti koji obavljaju poslove iz stavka 3. ovoga članka moraju udovoljavati uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Operator aerodroma za javni zračni promet obvezan je utvrditi i primjenjivati aerodromski plan zaštite zračnoga prometa, kojeg odobrava Ministarstvo, utvrditi sigurnosno osjetljiva i šticeća područja te putničke i službene prolaze na aerodromu gdje pristup imaju isključivo putnici, prtljaga, teret, pošta i vozila, odnosno službeno i drugo ovlašteno osoblje s valjanom identifikacijskom oznakom.

(6) Zrakoplovni plan zaštite zračnog prometa moraju utvrditi i primjenjivati hrvatski zračni prijevoznici koji obavljaju prijevoz velikim zrakoplovima u javnom zračnom prometu, kao i inozemni zračni prijevoznici koji obavljaju prijevoz velikim zrakoplovima u međunarodnom javnom zračnom prometu s Republikom Hrvatskom ili unutar Republike Hrvatske. Zrakoplovni plan zaštite zračnog prometa utvrđuje se u skladu s Nacionalnim programom, a odobrava ga Ministarstvo.

Zaštitna naknada

Članak 139.

(1) Troškovi provođenja zaštitnog pregleda putnika i njihove ručne prtljage te predane putničke prtljage podmiruju se iz zaštitne naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku.

(2) Visinu cijene zaštitnog pregleda iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju subjekti u čijoj je nadležnosti obavljanje zaštitnih pregleda.

Predaja, prijevoz i povrat oružja, streljiva i drugih opasnih tvari u javnom zračnom prometu

Članak 140.

(1) U putničku kabinu zrakoplova u javnom zračnom prometu zabranjeno je unošenje hladnog i vatrenog oružja, streljiva, te drugih eksplozivnih i zapaljivih tvari ili predmeta koji na njih podsjećaju.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u putničku kabinu zrakoplova u javnom zračnom prometu, mogu se unositi hladno i vatreno oružje i streljivo, ako ih unosi osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite u zrakoplovu ili ako ih unosi ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odnosno ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u svrhu obavljanja službenih dužnosti.

(3) Osoba koja sa sobom nosi hladno ili vatreno oružje ili streljivo, obvezna ih je prilikom prijave za let zrakoplovom u javnom zračnom prometu predati ovlaštenoj službenoj osobi ministarstva nadležnog za unutarnje poslove na aerodrom.

(4) Uvjeti za unošenje i način predaje i vraćanja hladnog i vatrenog oružja i streljiva utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

ZAŠTITA OD BUKE ZRAKOPLOVA

Mjerenje buke

Članak 141.

(1) Operator aerodroma na kojem se odvija promet vojnih mlaznih zrakoplova i operator aerodroma na kojem se odvija linijski zračni promet, obvezan je osigurati stalno mjerenje buke na aerodromu i njegovoj okolini, koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova.

(2) Uvjeti i načini mjerenja buke iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Područja zaštite od buke

Članak 142.

(1) Na temelju rezultata mjerenja buke iz članka 141. ovoga Zakona, utvrđuju se područja zaštite od buke u kojima ekvivalentna razina buke zrakoplova prelazi 67 dB(A), odnosno 75 dB(A), koja se unose u dokumentaciju prostora.

(2) Uvjeti i načini utvrđivanja područja zaštite od buke, te uvjeti građenja u tim područjima određuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Pravo na naknadu

Članak 143.

(1) Pravnim i fizičkim osobama, zbog uvjeta građenja iz članka 142. stavka 2. ovoga Zakona, pripada pravo na naknadu.

(2) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka plaća operator aerodroma iz članka 141. ovoga Zakona.

(3) Visina naknada iz stavka 1. ovoga članka te način i postupak ostvarivanja prava na naknadu, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

DIO ŠESTI

INSPEKCIJA SIGURNOSTI ZRAČNOG PROMETA

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Obavljanje inspekcijskog nadzora

Članak 144.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, koji se odnose na: zrakoplov i zrakoplovni uređaj, zračni promet, pružanje usluga u zračnoj plovidbi i pravila letenja, te aerodromske letne informacije, aerodrome i aerodromske usluge, zrakoplovno osoblje, pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje, ispravnost i rad tehničkih sredstava i objekata zračne plovidbe, obavlja Ministarstvo.

(2) Poslove nadzora iz stavka 1. ovoga članka provode zrakoplovni inspektori (u daljnjem tekstu: inspektori).

(3) Pojedine poslove nadzora iz stavka 1. ovoga članka, za koje je potrebna posebna stručnost, mogu provoditi i druge stručne osobe u okviru ovlaštenja koje daje ministar.

Obveza omogućavanja inspekcijskog nadzora

Članak 145.

Pravne i fizičke osobe koje podliježu inspekcijskom nadzoru, obvezni su inspektor i drugoj ovlaštenoj osobi koja obavlja poslove nadzora, omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora i, bez odgode, dostaviti tražene podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Odjeljak 2.

Poslovi inspekcijskog nadzora

Inspekcijski nadzor zrakoplova, zrakoplovnog uređaja i zračnog prometa

Članak 146.

Inspekcijski poslovi koji se odnose na zrakoplov, zrakoplovni uređaj i zračni promet obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: zrakoplovu, posebno u pogledu uvjeta za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, te plovidbenosti zrakoplova, gradnji, preinaci, obnovi i održavanju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, opremi zrakoplova, ispravama, knjigama i priručnicima zrakoplova, zračnom prometu u pogledu udovoljavanja propisanim uvjetima za sigurno obavljanje javnog prijevoza, održavanju linija i reda letenja u prijevozu u javnom zračnom prometu, udovoljavanju uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova za vlastite potrebe i udovoljavanju uvjetima za obavljanje drugih djelatnosti u zračnom prometu.

Inspekcijski nadzor aerodroma i aerodromskih usluga

Članak 147.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na aerodrome obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: sigurnoj uporabi aerodroma, projektiranju i izgradnji aerodroma i objekata u području aerodroma od značenja za sigurnost zračnog prometa, održavanju aerodroma i aerodromskih objekata i opreme koji služe za sigurno odvijanje zračnog prometa, izgradnji i postavljanju zrakoplovnih prepreka, postavljanju i održavanju znakova za uočavanje zrakoplovnih prepreka, stanju operativnih površina, stanju svjetlosnih sustava koji služe za prilaženje, uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, te osiguranju i ispravnosti napajanja električnom energijom tih sustava, tehničkim i drugim uvjetima za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari na aerodromima za javni promet, opterećenju i rasporedu tereta u zrakoplovu, kvaliteti goriva i maziva te ispravnosti uređaja i opreme koja služi opskrbi zrakoplova gorivom i mazivom, mjerama zaštite zračnog prometa.

(2) Inspekcijski poslovi koji se odnose na aerodromske usluge obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o pružanju tih usluga u svezi sa sigurnim odvijanjem zračnog prometa, stručnoj osposobljenosti i sposobnosti njihovih zaposlenika te o stanju tehničkih sredstava, opreme i uređaja.

Inspekcijski nadzor zrakoplovnog osoblja, pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja

Članak 148.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na zrakoplovno osoblje obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: radu i načinu obavljanja stručnih poslova zrakoplovnog osoblja, stručnom osposobljavanju i dozvolama tog osoblja, njihovoj stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti, trajanju radnog vremena i vremena letenja, trajanju prijevoza i spremnosti, broju uzlijetanja i slijetanja (u tijeku radnog vremena) te dužini dnevnog odmora članova posade zrakoplova.

(2) Kod obavljanja inspekcijskih poslova koji se odnose na pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje, odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka.

Inspekcijski nadzor ispravnosti i rada tehničkih sredstava, objekata i usluga u zračnoj plovidbi

Članak 149.

Inspekcijski poslovi koji se odnose na ispravnost i rad tehničkih sredstava, objekata i usluga u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: tehničkim sredstvima i objektima značajnim za sigurnost zračnog prometa, posebno u pogledu ispravnosti, održavanja i pravilnog rada radionavigacijskih, radijskih i drugih emisijskih i tehničkih sredstava i komunikacijskih sustava te načinu izvršenja kontrole zračnog prometa u pogledu primjene propisanih postupaka, preporučene prakse i međunarodnih normi, uključujući meteorološko osiguranje zračne plovidbe i aerodromskih letnih informacija.

Odjeljak 3.

Ovlasti i obveze inspektora

Načelne ovlasti inspektora

Članak 150.

(1) Inspektor vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u opsegu svojih prava i obveza određenih ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima.

(2) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten u slučajevima kršenja ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, izdavati naređenja, izricati zabrane i privremeno oduzimati potvrde, svjedodžbe i dozvole.

(3) Ako pri obavljanju poslova inspekcijskog nadzora inspektor izda usmeno naređenje ili izrekne usmenu zabranu, obavezan je u roku od tri dana rješenje o tome dostaviti osobi na koju se odnosi.

(4) Protiv rješenja inspektora nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Ovlast za obavljanje pregleda

Članak 151.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten obaviti pregled zrakoplova, zrakoplovnog uređaja, aerodroma i objekata, sredstava i opreme za sigurnost zračnog prometa, isprava, knjiga i druge dokumentacije, koji mu omogućuje da utvrdi da li se stručni poslovi nadziranih fizičkih i pravnih osoba obavljaju na propisan način.

(2) Ako po nalogu obavlja inspekcijski nadzor nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu, inspektor ima ovlast koristiti se slobodnim mjestom u pilotskoj kabini zrakoplova.

(3) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora, inspektor ima pravo pregledati dozvole zrakoplovnoga, pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja, kontrolirati primjenu propisa o radu i načinu obavljanja stručnih poslova, zahtijevati izvanrednu provjeru stručne i zdravstvene sposobnosti tog osoblja i saslušati odgovorne osobe ili osobe čiji rad podliježe inspekcijskom nadzoru, a i svjedoke.

Ovlast za izricanje ograničenja i zabrana

Članak 152.

(1) Ako inspektor utvrdi da stanje operativnih površina, objekata, sredstava i opreme na aerodromu i pružanje aerodromskih usluga ograničava uporabu aerodroma, u odnosu na razred, skupinu i kategoriju aerodroma, kategoriju i vrstu zrakoplova i vrstu letenja, naredit će da se ograniči uporaba aerodroma, u skladu s postojećim uvjetima i da se korisnici aerodroma izvijeste o tome.

(2) Inspektor će zabraniti uporabu aerodroma za uzlijetanje i slijetanje svih ili samo određenih zrakoplova, ako zrakoplovne prepreke ugrožavaju sigurno uzlijetanje i slijetanje ili ako nije osiguran prostor za pregled zrakoplova, odgovarajuće prostorije za pregled putnika i stvari, a i tehnička oprema za pregled zrakoplova, putnika i stvari.

(3) Ako inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora nad zrakoplovom, zrakoplovnim uređajem i opremom zrakoplova, načinom njihove uporabe, gradnjom i održavanjem utvrdi nepravilnosti koje ugrožavaju sigurnost zračnog prometa, odnosno ako utvrdi da zrakoplov, zrakoplovni uređaj ili oprema zrakoplova ne odgovara tehničkim zahtjevima za plovidbenost, zabranit će ili ograničiti uporabu tog zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja dok se utvrđena nepravilnost ili nedostatak ne otklone.

Izveštavanje o prisutnosti

Članak 153.

(1) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora, inspektor je obavezan o svojoj prisutnosti izvijestiti odgovornu osobu.

(2) Ako inspektor utvrdi nedostatke u radu nadzirane pravne osobe, obavezan je o tome izvijestiti odgovornu osobu u toj pravnoj osobi.

Obveza podnošenja prijave

Članak 154.

Ako pri obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj ili kazneno djelo, obavezan je, bez odgode, podnijeti odgovarajuću prijavu.

Iskaznica inspektora i očevidnik

Članak 155.

(1) Inspektor ima posebnu iskaznicu, kojom se dokazuje njegovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Način vođenja očevidnika i izgled iskaznice inspektora, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

DIO SEDMI

OVLASTI ZA DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA

Propisi koje donosi Vlada Republike Hrvatske

Članak 156.

Vlada Republike Hrvatske donosi propise o: uvjetima i načinu obavljanja potrage i spašavanja zrakoplova (članak 130. stavak 1.), visini naknade za sudjelovanje u radu Povjerenstva (članak 134. stavak 3.), provođenju mjera zaštite zračnog prometa (članak 137.), visini, te načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu zbog zabrane ili uvjetovanja gradnje u područjima zaštite od buke (članak 143. stavak 3.).

Propisi koje donosi ministar

Članak 157.

Ministar donosi propise:

1) o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplovnog osoblja (članak 87. stavak 4.), uvjetima i načinu stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja zrakoplovnom osoblju (članak 88. stavak 3., članak 90., članak 91. stavak 2.), programima za stručno osposobljavanje, provjeru i utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja (članak 89. stavak 1.), uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (članak 89. stavak 3.), vrstama i uvjetima za stjecanje dozvole za obavljanje radiotelefonske komunikacije (članak 97. stavak 2.),

2) o uvjetima za davanje suglasnosti za sklapanje ugovora o zakupu (članak 22. stavak 4., članak 28. stavak 2., članak 29. stavak 2. i članak 30. stavak 4.), uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbi o sposobnosti (članak 23. stavak 3., članak 28. stavak 4., članak 30. stavak 5.), uvjetima i načinima za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima te načinu utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma (članak 112. stavak 3.),

3) o uvjetima i načinima uporabe zrakoplova te zrakoplovnim uređajima koji moraju biti ugrađeni u zrakoplov (članak 54. stavak 2., članak 72. stavak 4., članak 98. stavak 1.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje kabinske posade zrakoplova (članak 98. stavak 4.), radnom vremenu članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu (članak 99. stavak 4.),

4) o sadržaju i načinu vođenja Registra (članak 40. stavak 3.), uvjetima za upis zrakoplova u Registar te znacima državne pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova (članak 44. stavak 1. i članak 49. stavak 1.),

5) o održavanju, obnovi i preinakama na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju te tehničkoj kontroli i kontroli kvalitete obavljenih radova (članak 58. stavak 2., članak 59. stavak 3., članak 61. stavak 2.), obavljanju pregleda zbog utvrđivanja plovidbenosti zrakoplova (članak 62. stavak 1.),

6) o uvjetima i načinu pružanja aerodromskih letnih informacija te stručnoj osposobljenosti i drugim uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja te poslove (članak 86. stavak 3.), uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 104. stavak 1.), tehničkim sredstvima zračne plovidbe te načinu njihovog postavljanja i održavanja (članak 106. stavak 4.), uvjetima kojima mora udovoljavati pomoćno zrakoplovno osoblje (članak 107.),

7) o istraživanju ugrožavanja sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova (članak 121.),

8) o vremenu otvorenosti aerodroma (članak 37. stavak 1.), sadržaju i načinu vođenja Upisnika civilnih aerodroma (članak 39. stavak 4.), održavanju i pregledanju aerodroma te mjerama potrebnima za njegovu sigurnu uporabu (članak 84. stavak 1. i članak 85. stavak 1.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 85. stavak 5.),

9) o načinu vođenja očevidnika i izgledu iskaznice zrakoplovnog inspektora (članak 155. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva

Članak 158.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, donosi propis o: najvećim razinama buke kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 8. stavak 2.), uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti za pružanje zdravstvenih usluga u zračnom prometu (članak 29. stavak 4.), pružanju hitne medicinske pomoći na aerodromima za javni zračni promet (članak 85. stavak

4.), utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati zdravstvena ustanova koja obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (članak 93. stavak 1. i 2.), uvjetima i načinu mjerenja buke (članak 141. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo

Članak 159.

Ministar, uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo, donosi propis o: tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 51. stavak 1.), tehničkim uvjetima za gradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 1.), posebnim uvjetima kojima mora udovoljavati pravna i fizička osoba koja obavlja gradnju i preinaku zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 2. i 3.), tipu zrakoplova i zrakoplovnog uređaja koji podliježu postupku homologacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 56.), uvjetima kojima mora udovoljavati pravna osoba koja obavlja ispitivanje poradi homologacije (članak 57. stavak 1.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja

Članak 160.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, donosi propise o: uvjetima za projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i označavanje aerodroma, (članak 78. stavak 2.), izgradnji i postavljanju, označavanju i održavanju zrakoplovnih prepreka (članak 83. stavak 1.), uvjetima i načinu utvrđivanja područja zaštite od buke te uvjetima građenja u tim područjima (članak 142. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ravnatelja Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša

Članak 161.

Ministar, uz suglasnost ravnatelja Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša, donosi propis o najvećim dopuštenim razinama emisije ispušnih plinova kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 8. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove financija

Članak 162.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove financija, donosi propise o visini naknada predviđenih odredbama članka 23. stavka 4., članka 28. stavka 5., članka 29. stavka 5., članka 30. stavka 6., članka 55. stavka 5., članka 57. stavka 5., članka 59. stavka 4., članka 60. stavka 3., članka 61. stavka 5., članka 65. stavka 4. članka 79. stavka 3., članka 80. stavka 3., članka 89. stavka 5., članka 92. stavka 3., članka 93. stavka 5., članka 122. stavka 3., članka 123. stavka 7. ovoga Zakona.

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane

Članak 163.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, donosi propise o: uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova (članak 12. stavak 2., članak 20.), mjerama za prisilno slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 1.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove i ministra nadležnog za poslove obrane

Članak 164.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove i ministra nadležnog za poslove obrane, donosi propis o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja za letenje inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru (članak 14. stavak 5.).

Propisi koje donosi ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra

Članak 165.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra donosi propise o: uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju određene zaštitne poslove (članak 138. stavak 4.), uvjetima za unošenje i način predaje te vraćanje hladnog i vatrenog oružja i streljiva (članak 140. stavak 4.).

Propisi koje donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje ravnatelja Državnoga hidrometeorološkog zavoda

Članak 166.

Ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje ravnatelja Državnoga hidrometeorološkog zavoda, donosi propise o: uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi koje se odnose na poslove zrakoplovne meteorologije (članak 104. stavak 1.), tehničkim sredstvima zračne plovidbe te načinu njihovog postavljanja i održavanja koji se odnose na meteorološko osiguranje zračnog prometa (članak 106. stavak 4.).

Usklađenost propisa s međunarodnim ugovorima

Članak 167.

Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovoga Zakona moraju biti u skladu s odredbama ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati međunarodnim normama, preporučenoj praksi i postupcima sadržanima u tim ugovorima, kao i u skladu s propisima organizacija i tijela Europske unije, čija je primjena preduvjet za članstvo u tim organizacijama i tijelima.

DIO OSMI

PREKRŠAJNE ODREDBE

Glava 1.

PREKRŠAJI U ZRAČNOM PROMETU

Prekršaji operatora zrakoplova ili drugih pravnih, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 168.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova ili druga pravna osoba:

1) ako buka zrakoplova i emisija ispušnih plinova koje zrakoplov stvara pri uzlijetanju i slijetanju, prelazi najveće razine buke i emisije ispušnih plinova utvrđenih propisom (članak 8. stavak 2.),

- 2) ako izvanredni događaj ne prijavi Ministarstvu ili ga ne prijavi u propisanom roku (članak 11. stavak 3.),
- 3) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnom zračnom prometu na aerodrom ili s aerodroma koji nije utvrđen kao međunarodni aerodrom, odnosno ako takvo slijetanje ili uzlijetanje obavi s drugog aerodroma za javni ili posebni zračni promet, a da nije osigurana provedba propisa o prelasku državne granice (članak 13. stavak 1.),
- 4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Ministarstva (članak 17. stavak 2.),
- 5) ako zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma, u javnom zračnom prometu, obavi slijetanje ili uzlijetanje na nekontrolirani aerodrom ili kontrolirani aerodrom za koji nisu utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje, ako zrakoplovom u povremenom prijevozu kojim se obavlja taksiprijevoz ili panoramski letovi obavi slijetanje ili uzlijetanje na aerodrom za poseban zračni promet ili letjelište suprotno uvjetima utvrđenima u odobrenju za uporabu aerodroma (članak 35.),
- 6) ako zrakoplov obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan vremena otvorenosti aerodroma, bez suglasnosti operatora aerodroma (članak 37. stavak 5.),
- 7) ako svaku promjenu podataka koji se upisuju u Registar, ne prijavi u roku od 15 dana od dana nastale promjene (članak 47. stavak 2.),
- 8) ako zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra ne podnese u propisanom roku (članak 48. stavak 3.),
- 9) ako zrakoplov upotrebljava suprotno vrsti, kategoriji i namjeni naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti i suprotno načinu propisanom u odobrenom letačkom priručniku (članak 54. stavak 1.),
- 10) ako zrakoplov upotrebljava suprotno propisanim uvjetima i načinima, te ako u zrakoplov nije ugrađen propisani zrakoplovni uređaj (članak 54. stavak 2.),
- 11) ako zrakoplov i zrakoplovni uređaj tijekom uporabe ne pregleda, ne provjerava i ne održava u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ili ako održavanje te obnove i preinake na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju, tehničku kontrolu i kontrolu kvalitete obavljenih radova, ne obavlja u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 58. stavak 1. i 2.),
- 12) ako ne osigura propisanu provjeru zrakoplova prije svakog uzlijetanja (članak 58. stavak 3.),
- 13) ako se održavanje i tehnička kontrola zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ne obavlja prema utvrđenom programu održavanja za svaki tip i model zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili ako povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja inozemnoj osobi koja ne udovoljava propisanim uvjetima za održavanje zrakoplova (članak 60. stavak 1. i članak 61. stavak 1.),
- 14) ako upotrebljava zrakoplov koji nema svjedodžbu o plovidbenosti (članak 62.),
- 15) ako ne obavi osnovni pregled zrakoplova nakon obnove, odnosno popravka većeg dijela noseće strukture ili nakon preinake koja može utjecati na bitna svojstva zrakoplova, odnosno pregled zrakoplova kojemu je rok valjanosti svjedodžbe istekao za više od 6 mjeseci (članak 67. stavak 2. točka 2. i 3.),
- 16) ako ne obavi izvanredni pregled zrakoplova kad zrakoplov pretrpi oštećenje većeg dijela strukture koje može utjecati na njegovu plovidbenost, odnosno ako se opravdano posumnja da zrakoplov u uporabi ne udovoljava propisanim tehničkim zahtjevima za plovidbenost (članak 69. stavak 1.),

17) ako zrakoplov koji se upotrebljava u zračnom prometu nema propisane isprave i knjige ili ako isprave i knjige zrakoplova nisu uredne (članak 72. stavak 1. i 3.),

18) ako Ministarstvu ne preda isprave i knjige zrakoplova koji je brisan iz Registra (članak 74. stavak 1.),

19) ako zrakoplovno osoblje nema propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnog posla ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 88.),

20) ako se u zrakoplovu, tijekom zračne plovidbe, ne nalazi posada u propisanom sastavu (članak 98. stavak 1.),

21) ako ne osigura propisano radno vrijeme, vrijeme letenja ili dnevni odmor članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu (članak 99.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, osim točke 2., kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji inozemnoga zračnog prijevoznika i odgovorne osobe

Članak 169.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj inozemni zračni prijevoznik:

1) ako prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu s Republikom Hrvatskom ne obavlja u skladu s uvjetima iz ugovora o međunarodnom linijskom ili povremenom zračnom prometu koji obvezuje Republiku Hrvatsku ili u skladu s uvjetima iz odobrenja za obavljanje prijevoza (članak 24. stavak 2.),

2) ako obavlja komercijalni prijevoz osoba i stvari zrakoplovom između mjesta unutar Republike Hrvatske bez odobrenja Ministarstva ili suprotno uvjetima iz odobrenja (članak 24. stavak 3.),

3) ako inozemni zrakoplov, tijekom leta u hrvatskom zračnom prostoru, ne nosi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene propisom države registracije tog zrakoplova ili znake predviđene međunarodnim ugovorom (članak 50.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u predstavništvu inozemnoga zračnog prijevoznika novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika inozemnog zrakoplova

Članak 170.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik inozemnog zrakoplova:

1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplovom (članak 12. stavak 2.),

2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnom zračnom prometu na ili s aerodroma koji nije utvrđen kao međunarodni aerodrom, odnosno ako takvo slijetanje ili

uzlijetanje obavi s drugog aerodroma za javni ili posebni zračni promet, a da nije osigurana provedba propisa o prelasku državne granice (članak 13. stavak 1.),

3) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Ministarstva (članak 17. stavak 2.),

4) ako inozemni zrakoplov leti u hrvatskom zračnom prostoru bez odobrenja za letenje ili suprotno uvjetima iz odobrenja (članak 14.),

5) ako zračni promet obavlja u zabranjenom području, uvjetno zabranjenom području ili privremeno izdvojenom području, odnosno ako kroz područja s ograničenjem letenja leti suprotno utvrđenim uvjetima i načinima letenja (članak 16. stavak 1. i 4.),

6) ako na zahtjev ovlaštenih osoba ne pokaže isprave i knjige zrakoplova (članak 72. stavak 3.),

7) ako letenje zrakoplovom u području letnih informacija Republike Hrvatske ne obavlja na propisan način ili ako let ne obavlja prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa (članak 109. stavak 1.),

8) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 112. stavak 1.),

9) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 116.).

Prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba i odgovornih osoba

Članak 171.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba:

1) ako ne omogući nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme, prema njihovoj namjeni i kapacitetu (članak 36.),

2) ako u vrijeme utvrđeno u skladu s ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, aerodrom nije otvoren za javni zračni promet, odnosno ako odgovarajuće ne produži vrijeme otvorenosti na zahtjev operatora zrakoplova (članak 37. stavak 1. i 4.),

3) ako upotrebljava aerodrom koji ne udovoljava uvjetima utvrđenima posebnim tehničkim propisima o projektiranju, izgradnji i rekonstrukciji aerodroma i drugim propisanim uvjetima (članak 77.),

4) ako upotrebljava aerodrom koji ne udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova (članak 78. stavak 1.),

5) ako projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i označavanje aerodroma, operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, te drugih objekata koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova na aerodromu, ne obavlja prema posebnim tehničkim propisima i u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenog na temelju ovoga Zakona (članak 78. stavak 2.),

6) ako prije izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona, ne pribavi posebno odobrenje Ministarstva (članak 79. stavak 1.),

7) ako nakon izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona, počne upotrebljavati aerodrom prije nego što se obavi pregled poradi utvrđivanja udovoljavanja tehničkim i drugim uvjetima za uporabu aerodroma ili prije nego što se izda odobrenje za uporabu aerodroma (članak 80. i članak 81. stavak 1.),

8) ako izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma, koji mogu utjecati na sigurnost zračnog prometa ili njihovo označavanje i održavanje, ne obavlja na propisan način (članak 83. stavak 1.),

9) ako ne osigura održavanje i pregledanje operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu ili ne poduzme sve mjere potrebne za sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, odnosno ako o stanju i promjenama utvrđenima tijekom dnevnog pregleda ne izvijesti aerodromsku kontrolu zračnog prometa (članak 84.),

10) ako na aerodromu ne osigura propisanu vatrogasnu zaštitu, a na aerodromima za javni zračni promet, prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari te pružanje hitne medicinske pomoći, odnosno ako se ti poslovi za vrijeme otvorenosti aerodroma ne obavljaju na propisani način (članak 85.),

11) ako na nekontroliranom aerodromu ne osigura, u potrebnom opsegu, pružanje aerodromskih letnih informacija (članak 86. stavak 1.),

12) ako ne osigura prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja, ako ne osigura kontrolu i sprečavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja aerodroma ili odgovarajuće prostorije za zaštitni pregled putnika i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitni pregled predane putničke prtljage i stvari ili zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage na propisan način (članak 138. stavak 1.),

13) ako ne osigura stalno mjerenje buke koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na aerodromu i njegovoj okolini (članak 141. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji operatora ili vlasnika zrakoplova, operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 172.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator ili vlasnik zrakoplova, operator aerodroma ili druga pravna osoba, ako na zahtjev Središta za koordinaciju ne sudjeluje u postupku potrage i spašavanja ili ako ne stavi na raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, ako ne pruži hitnu medicinsku pomoć, odnosno ne poduzme mjere za prijevoz preživjelih osoba (članak 131. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova, operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji pravnih i odgovornih osoba

Članak 173.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona, ako ne ustroji kontrolu obavljanja poslova značajnih za sigurnost zračnog prometa koje ona obavlja ili ako ne osigura trajno obavljanje te kontrole (članak 11. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji pravne osobe koja gradi ili obavlja preinake zrakoplova i zrakoplovnog uređaja

Članak 174.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja gradi ili obavlja preinake zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili druga pravna osoba:

1) ako gradnju ili preinaku zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ne obavlja prema propisanim tehničkim uvjetima za gradnju (članak 55. stavak 1.),

2) ako obavlja gradnju i preinaku zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili tehničku kontrolu ili izradu tehničko-tehnološke dokumentacije, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 55. stavak 2.),

3) ako novi tip zrakoplova i zrakoplovnog uređaja za koje je propisana homologacija ne podvrgne propisanom postupku homologacije (članak 56.),

4) ako održava, obnavlja, obavlja preinake i tehničku kontrolu održavanja zrakoplova i zrakoplovnog uređaja te ako izrađuje tehničko-tehnološku dokumentaciju i operativno-tehničke postupke ili obavlja kontrolu kvalitete obavljenih radova, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 59. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora zrakoplova, odgovorne i drugih fizičkih osoba

Članak 175.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova:

1) ako obavlja prijevoz u javnom zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 23.),

2) ako obavlja prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 24. stavak 1.),

3) ako red letenja i njegove izmjene ne utvrdi i ne objavi u skladu s odredbama ovoga Zakona (članak 26.),

4) ako redovito i uredno ne održava zračni promet u skladu s redom letenja, odnosno ako tijekom valjanosti reda letenja obustavi zračni promet ili izmijeni red letenja na liniji, bez utjecaja više sile ili drugih izvanrednih događaja koji, nezavisno od njegove volje, onemogućavaju održavanje linije, odnosno ako u tim uvjetima neodložno ne objavi prekid zračnog prometa ili izmjenu reda letenja (članak 27.),

5) ako obavlja druge komercijalne djelatnosti u zračnom prometu koje nisu prijevoz osoba ili stvari, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez uvjeta ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 28.),

6) ako pruža zdravstvene usluge u zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez uvjeta ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 29.),

7) ako obavlja zračni prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 30.),

8) ako upotrebljava zrakoplov koji nije upisan u Registar, a za kojega je to propisano ili ne upiše u Registar inozemni zrakoplov koji je uzet u zakup po isteku propisanog roka (članak 41. stavak 1. i 2. i članak 43. stavak 1.),

9) ako upotrebljava zrakoplov koji je upisan u Registar, a koji ne nosi propisane znake državne pripadnosti i registracijske oznake (članak 49. stavak 1. i 2.),

10) ako za svaki let ili dio leta ne odredi zapovjednika zrakoplova (članak 101. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova, novčanoma kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 5., 7., 8., 9. ovoga članka, kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji pravnih i odgovornih osoba te fizičkih osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru

Članak 176.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru:

1) ako ne omogući inspektor obavljanje inspekcijskog nadzora ili ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 145.),

2) ako ne postupi prema izdanom naređenju ili izrečenoj zabrani inspektora (članak 150. stavak 2.),

3) ako ne omogući inspektor, u obavljanju inspekcijskog nadzora, pregled zrakoplova, zrakoplovnog uređaja, aerodroma i objekata, sredstava i opreme za sigurnost zračnog prometa, isprava, knjiga ili druge dokumentacije (članak 151. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji operatora ili vlasnika zrakoplova koji je pretrpio nesreću, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 177.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator ili vlasnik zrakoplova koji je pretrpio nesreću, ako ukloni zrakoplov prije nego što dobije propisanu suglasnost ili ako nakon završenog istraživanja nesreće na mjestu nesreće ne poduzme sve mjere za uklanjanje oštećenog ili uništenog zrakoplova (članak 120. stavak 1. i 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora aerodroma ili druge pravne osobe te odgovornih osoba

Članak 178.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba ako o planiranoj promjeni namjene ili kategorije ili planiranim radovima većeg opsega, u propisanom roku ne izvjesti ministarstvo nadležno za poslove obrane te Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe (članak 82. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika zrakoplova ili druge osobe koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom

Članak 179.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik zrakoplova ili druga osoba koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom:

- 1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplovom (članak 12. stavak 2.),
- 2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnom zračnom prometu na aerodrom ili s aerodroma koji nije utvrđen kao međunarodni aerodrom, odnosno ako takvo slijetanje ili uzlijetanje obavi s drugog aerodroma za javni ili posebni zračni promet, a da nije osigurana provedba propisa o prelasku državne granice (članak 13. stavak 1.),
- 3) ako zračni promet obavlja u zabranjenom području, uvjetno zabranjenom području ili privremeno izdvojenom području, odnosno ako kroz područja s ograničenjem letenja leti suprotno utvrđenim uvjetima i načinima letenja (članak 16. stavak 1. i 4.),
- 4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Ministarstva (članak 17. stavak 2.),
- 5) ako na zahtjev ovlaštenih osoba ne pokaže isprave i knjige zrakoplova (članak 72. stavak 3.),
- 6) ako ne osigura, osobno ili preko članova posade, da se svi putnici prije uzlijetanja, odnosno nakon uzlijetanja, upoznaju s postupcima u slučaju opasnosti, postupanjem s elektroničkim uređajima te s mjestom smještaja i načinom uporabe sigurnosne opreme za slučaj opasnosti, odnosno da svi putnici prije uzlijetanja i slijetanja, a i tijekom leta u slučaju turbulencije, budu vezani sigurnosnim pojasevima, ako ne osigura da se propisane mjere sigurnosti primjenjuju i da u slučaju opasnosti svi članovi posade i putnici izvršavaju njegove upute i naredbe (članak 102. stavak 2.),
- 7) ako prije uzlijetanja ne provjeri sposobnost i pripremljenost zrakoplova i posade zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu te da li se sve propisane isprave i knjige nalaze u zrakoplovu (članak 102. stavak 3.),
- 8) ako ne poduzme mjere iz članka 103. ovoga Zakona,
- 9) ako let zrakoplovom u području letnih informacija Republike Hrvatske ne obavlja na propisan način ili ako let ne obavlja prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa (članak 109. stavak 1.),
- 10) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 112. stavak 1.),
- 11) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 116.),
- 12) ako o ugrožavanju sigurnosti zrakoplova ne izvjesti na propisan način (članak 117.),

13) ako na zahtjev Središta za koordinaciju ne sudjeluje svojim zrakoplovom u potrazi i spašavanju (članak 131. stavak 2.).

Prekršaji Hrvatske kontrole zračne plovidbe i drugih subjekata nadležnih za pružanje usluga u zračnoj plovidbi, te odgovornih osoba

Članak 180.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Hrvatska kontrola zračne plovidbe ili drugi subjekt iz članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, nadležni za pružanje usluga u zračnoj plovidbi:

1) ako ne obavlja poslove na način utvrđen ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona (članak 104. stavak 1.),

2) ako ne donese operativne upute za rad te svoje poslove ne obavlja u skladu s tim uputama (članak 105. stavak 4.),

3) ako ne postavi ili održava tehnička sredstva i objekte zračne plovidbe na način i u stanju koje omogućuje sigurno i redovito odvijanje zračnog prometa (članak 106. stavak 1.),

4) ako podatke o tehničkim sredstvima zračne plovidbe ne objavi na način uobičajen u zračnom prometu ili ako neodložno ne objavi na način uobičajen u zračnom prometu, kvar ili prestanak rada određenoga tehničkog sredstva, odnosno ako njihove uzroke ne otkloni u najkraćem roku (članak 106. stavak 2.),

5) ako kontrolor zračnog prometa ili osoblje iz članka 107. ovoga Zakona nema propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnog posla ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 88. i članak 107.),

6) ako u pružanju usluga u zračnoj plovidbi ne upotrebljava propisane mjerne jedinice i kratice (članak 108.),

7) ako ne propiše načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom te ako ne utvrdi ili ne objavi minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka (članak 111. stavak 2. i članak 112. stavak 1.),

8) ako ne zabrani uzlijetanje zrakoplova s aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome neodložno ne izvijesti Ministarstvo kad je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova, odnosno ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 2.),

9) ako na način uobičajen u zračnom prometu ne objavi, u propisanom roku, privremenu zabranu ili ograničenje letenja u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu (članak 114.),

10) ako Ministarstvu ne dostavi rezultate istraživanja ugrožavanja sigurnosti zrakoplova, u propisanom roku (članak 117. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba Hrvatske kontrole zračne plovidbe ili odgovorna osoba u subjektu iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

Prekršaji kontrolora zračnog prometa i pomoćnoga zrakoplovnog osoblja

Članak 181.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kontrolor zračnog prometa ili pomoćno zrakoplovno osoblje iz članka 107. ovoga Zakona:

- 1) ako poslove ne obavlja u skladu s propisanim operativnim uputama za rad (članak 105. stavak 4.),
- 2) ako ne poduzme propisane mjere za prisilno slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 1.),
- 3) ako prema zapovjedniku zrakoplova koji u izvršenju leta ugrožava sigurnost zračnog prometa ili koji se ne pridržava propisanog načina letenja, ne poduzme sve mjere za otklanjanje opasnosti prouzročenih takvim letom ili ako o tome ne podnese prijavu Ministarstvu (članak 115. stavak 1.),
- 4) ako pri obavljanju kontrole zračnog prometa ne obavlja govornu komunikaciju na propisan način (članak 116.).

Prekršaji članova posade zrakoplova

Članak 182.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj član posade zrakoplova:

- 1) ako u slučaju opasnosti ne obavlja poslove koje mu naredi zapovjednik zrakoplova (članak 100. stavak 1.),
- 2) ako napusti svoje radno mjesto u zrakoplovu ili se udalji iz zrakoplova bez odobrenja zapovjednika zrakoplova ili ako odmah ne izvijesti zapovjednika zrakoplova o svakom izvanrednom događaju u svezi sa zrakoplovom, osobama i stvarima u zrakoplovu (članak 100. stavak 2. i 3.),
- 3) ako u slučaju opasnosti ili nesreće zrakoplova ne poduzme sve potrebne mjere poradi spašavanja osoba i stvari iz zrakoplova te samoga zrakoplova ili ako napusti zrakoplov bez dopuštenja zapovjednika zrakoplova (članak 100. stavak 4.).

Prekršaji zrakoplovnoga, pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja

Članak 183.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja prema odredbama ovoga Zakona pripada zrakoplovnom osoblju ili osoblju iz članka 94. stavak 4. ovoga Zakona, ako je tijekom obavljanja svojih poslova pod utjecajem alkohola ili omamljujućih sredstava ili ako obavlja svoje poslove u takvom psihičkom ili fizičkom stanju da ih nije u mogućnosti pravilno obavljati (članak 94. stavak 1. i 2.).

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 184.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- 1) ako obavlja samogradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili njihovu preinaku, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 55. stavak 3.),
- 2) ako se kreće po stajanci ili manevarskim površinama, suprotno odredbama članka 109. stavka 2. ovoga Zakona,

3) ako sazna za nesreću zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližem aerodromu, odnosno najbliži centar za obavješćivanje ili Ministarstvo (članak 119. stavak 1.),

4) ako unese hladno ili vatreno oružje ili streljivo te druge eksplozivne i zapaljive tvari, ili predmete koji na njih podsjećaju, u putničku kabinu zrakoplova (članak 140. stavak 1.).

Izricanje zaštitnih mjera

Članak 185.

(1) Za prekršaje iz članka 179., 180., 181., 182. i 183. ovoga Zakona, može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova zapovjednika zrakoplova, obavljanja određenih stručnih poslova kontrolora zračnog prometa, obavljanja određenih stručnih poslova člana posade zrakoplova te određenih stručnih poslova zrakoplovnoga, pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja.

(2) Zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu se izreći uz kazne za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ili samostalno.

(3) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od 2 mjeseca do 12 mjeseci.

(4) Uz kaznu za prekršaj iz članka 170. ovoga Zakona, zapovjedniku inozemnog zrakoplova može se izreći i zaštitna mjera zabrane letenja u hrvatskom zračnom prostoru, u trajanju od 6 mjeseci do 3 godine.

Glava 2.

TIJELA ZA VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Članak 186.

(1) Prekršajni postupak, po prekršajima iz ovoga Zakona, u prvom stupnju, vodi i rješenje o prekršaju donosi Povjerenstvo za prekršaje u zračnom prometu u Ministarstvu, a u drugom stupnju, Visoki prekršajni sud.

(2) Prekršajni postupak iz stavka 1. ovoga članka vodi se po propisima o prekršajima.

(3) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od predsjednika i dva člana. Predsjedniku i članovima Povjerenstva određuju se zamjenici.

(4) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka imenuje ministar.

DIO DEVETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 187.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve započete postupke u kojima nije, do stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeto konačno rješenje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prekršajni postupci koji su pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 188.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osnovati Povjerenstvo iz članka 134. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka će u roku od 90 dana od dana osnivanja, osnovati lokalna povjerenstva iz članka 135. ovoga Zakona.

Članak 189.

(1) Podzakonski propisi koji se donose na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, donijet će se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ovlašćuje se ministar i ministar nadležan za unutarnje poslove, da podzakonskim propisima iz stavka 1. ovoga članka mogu odrediti prekršaje i kazne za te prekršaje.

(3) Do stupanja na snagu podzakonskih propisa iz stavka 1. ovoga članka, ostaju na snazi podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o zračnoj plovidbi ("Narodne novine", br. 53/91., 26/93., 109/93. i 29/94.), ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Članak 190.

Odobrenja, dozvole, svjedodžbe i druge isprave, dani pojedinim pravnim i fizičkim osobama na temelju propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi do dobivanja odgovarajućih odobrenja, dozvola, svjedodžbi i drugih isprava, prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 191.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zračnoj plovidbi ("Narodne novine", br. 53/91., 26/93., 109/93. i 29/94.).

Članak 192.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama", a odredbe članka 138. stavka 1. i članka 141. ovoga Zakona, primjenjivat će se od 1. siječnja 2000. te odredbe članka 142. i 143. ovoga Zakona, primjenjivat će se od 1. travnja 2002.

Klasa: 343-01/97-01/02
Zagreb, 25. rujna 1998.

ZASTUPNIČKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik
Zastupničkog doma
Hrvatskoga državnog sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.